LEGES NOVAE REIPVBLICAE GENVENSIS

A LEGATIS SVMMI PONTIFICIS, CAESARIS, ET REGIS CATHOLICI.

In quos per Rempublicam collata fuerat auctoritas, conditæ,

ET GENVAE DIE XVII. MARTII M D LXXVI. PVBLICATAE.

MEDIOLANI,
Apud Antonium de Antoniis. 1576.

Donum S. D. N. Alexandri VII.

V.

PROOEMIVM.

POST restitutam Genuensi Reipublicæ Libertatē, quæ Andreæ Principis Auriæ ciuis optimi, ac de Patriæ dignitate, & salute potius, quàm de propria solliciti, uirtute, & beneficio donata, ac recuperata fuit: cæperunt paulatim, ac sensim in animis Ligurum serpere tacitæ simultates, ac occulta dißidia, quæ postmodum tractu temporis, crescente hominum cupiditate, & ambitione, florentibusq; diuitiis (vt opulentiæ comes est superbia) ita exarserunt, ut natæ continuò ex nimia fælicitate intestinæ Seditiones, publicos in Ciuitate tumultus, & ciuilia bella excitarint. Iamq; eò uentum erat, ut omnes Italiæ Principes ex his rerum initiis, supremas, ac miserabiles periclitantis Reipublicæ clades ominarentur, atque inde timerent, ne bellum in Italia omnibus exitiabile, nec facile extinguendum exardesceret: Quando Gregorius Decimus tertius Pontifex Maximus, Maximilianus Cæsar Secundus, & Philippus Secundus Hispaniarum Rex, de Reipublicæ Genuensis salute anxij, ac Italicæ quietis studiosißimi, singulari clementia, ac pietate permoti, Legatos ad Rempublicam miserunt; qui eorum auctoritate, & prudentia, tumultibus, dißidiis, et controuersiis sedatis, restitutaq; pristina quiete, Italicis tumultibus iam pullulantibus occurrerent. Hi fuere Ioannes Episcopus Ostiensis Cardinalis Moronus,

Sacri Collegij Cardinalium Prior, Legatus è Latere, &c. Petrus Faunus Costachiarius Aquensis Episcopus, ac Imperij Princeps, Oratorq; & Commissarius Cæsareus. Don Carolus à Borgia Gandiæ Dux, ex Primariis Hispaniarum proceribus: Et Don Ioannes de Idiaquez, Catholici Regis Consiliarius, & apud eosdem Genuenses Orator. Expositis autem Principum suorum mandatis, & obtentis à Republica, pro ea reformanda, amplissimis facultatibus, nihil habuerunt antiquius Legati, quàm Rempublicam malè compositam, ac proinde fluctuantem, sanctissimis Legibus, & Decretis instituere, ac stabilire: Ligurumq; ingenia nimia fælicitate lasciuientia, & inter se dissidentia componere. Id, quod DEO Optimo Maximo bonorum omnium auspice, & auctore, fuerunt consecuti. Quod igitur fælix, faustumque sit, prodeunt in lucem Sacrosanctæ Leges pro Genuensis Reipublicæ reformatione, sub fælicissimis tantorum Principum auspiciis conditæ, quibus posthac in ea Ciuitate uiuendum erit. Quæ uti à prudentissimis uiris, & tam suapte natura, & ingenio, quàm maximè ex Principum suorum iussu Genuensis Libertatis studiosissimis, summa diligentia, & studio compilatæ sunt; ità ab omnibus istius Reipublicæ Ciuibus alacri, & prompto animo recipi, admitti, & tanquam sola, & unica salus labentis, & cadentis Reipublicæ, & Libertatis obseruari debent.

IN NOMINE SANCTISS. ET INDIVIDVAE TRINITATIS.

IOANNES EPISCOPVS OSTIEN. CARDINALIS MORONVS, SACRI COLLEGII PRIOR, SANCTAEQ. SEDIS APOSTOLICAE DE LATERE LEGATVS, &c.

PETRVS FAVNVS COSTACHIARIVS, SACRI IMPERII COMES, ET PRINCEPS, EPISCOPVS AQVENSIS, CAESAREVSQ. ORATOR, ET COMMISSARIVS, &c.

DON CAROLVS A BORGIA GANDIAE DVX, &c. ET DON IOANNES DE IDIAQVEZ, SACRAE CATHOLICAE MAIESTATIS CONSILIARIVS, ET APVD GENVENSES EIVSDEM ORATOR, AMBO MINISTRI CATHOLICI REGIS, &c.

De Religione. Caput Primum.

ADMONENT nos & Sacrosanctæ Leges, & Prudentum responsa, ut, antequam de formanda Republica, & de humanis Legibus condendis cogitemus, ad Christianæ Religionis cultũ respiciamus. Adducimur etiam exemplo nonnullarum Prouinciarũ,

quæ ſtatim atque à Religione Chriſtiana deuiarunt, & declinarunt, ipſæ etiam declinare, ac demum ruere cœperunt. Propterea proſpicientes Rempublicã Genuenſem ſemper, & omni tẽpore Chriſtianæ Religionis cultricem fuiſſe, exiſtimauimus illud tantum eſſe prouidendum, ut Illuſtr. Dux, & Gubernatores ſtatim atque petitum fuerit à Reuerendiſs. Antiſtite, in cauſis, quæ ad forum ſuum ſpectant, & à Reuerendo Inquiſitore, pro coercendis, & caſtigandis Hæreticis, & ſuſpectis, brachium, & auxilium ſuum promptè concedere debeant. Inſuper aduertent, & cauebunt ne aliquid contra Clericorum perſonas, bonaùe Eccleſiaſtica, eorumùe immunitates, aut aduerſus Eccleſiaſticam libertatem aliquid committant, aut à Magiſtratibus committi permittant. Et quoniam Principis, & ſupremorum Magiſtratuum mores in Ciuitate maximè obſeruãtur, & ſpectantur, excitanturq; Populi, & ſubditi maiorum exemplis ad eorum imitationem; ut cultus Diuinus principaliter obſeruetur, hortamur Excellentiſſimum Ducem, Magnificos Gubernatores, & Procuratores, ceterosq; in Ciuitate Magiſtratus, ut diebus ſaltem Paſchatis, & Natiuitatis Domini, in Eccleſia Archiepiſcopali à Reuerendiſſimo Præſule ſanctiſſimam Euchariſtiam publice, & reuerenter ſumant; diebus ſolemnibus in Eccleſia maiori manè conueniant, ibi Diuina, Verbumq; Dei audiant, & tempore Quadrageſimæ Prædicationibus frequenter interſint.

Conſtitutio unici ordinis, & de reaſſumendis naturalibus familiis. Cap. II.

AD Reipublicæ Genuenſis inſtaurationem, aut po-

tius institutionem manum apposituri, iuxta Principũ nostrorum facultatem, & auctoritatem, illud primo ante oculos habuimns, nihil esse, quod rectè institutã Rempublicam facilius labefactare, eiusq; radices, ac fundamenta radicitus, & funditus extirpare, atq; euellere possit; nihil quòd eiusdem uitalem spiritum penitus extinguere ualeat, quàm ordinum nominũ, colorumùe diuisio, & disparitas, ac perniciosæ in Ciuitate Ciuium factiones. Neq; enim dubitandum est, quin statim atque abominanda hæc pestis in Republica fundamenta iecerit, Ciues omnes posthabito publici, ac communis boni, & commodi studio, ac desiderio (quod in libero Ciue præcipuum esse deberet) ad proprij coloris augumentum, & ad contrariæ factionis oppresſionem temerario impetu, ac cursu impellantur: quæ postmodum futuræ & proximæ Tyrãnidis speciem, aut imaginem referunt. Id, quod in hac potisſimum Genuensi Republica proprium, & præcipuum esse, tùm prisca, & uetera, tùm etiam noua exempla (quod summæ miserationis est) clarisſimè demonstrant, & oculis nostris subiecerunt. Hisce igitur exemplis, immo certa ratione commoti (quod instaurandæ huius Reipublicæ caput, & basim existimauimus) hac perpetua, & inuiolabili Lege sancimus, & decernimus, tollendas esse omnes diuisiones, quæ hactenus in hac Ciuitate malo suo extiterunt, tàm quæ nomina, aut cognomina personarum, quam quæ ordinum, colorum, factionum, aut locorum denominationem concernunt; atque ita tollendas, ut & radicitus extirpatæ, & à memoria hominum deletæ, & abolitæ penitus, & in totum esse censeantur. Et ut faciliùs hoc animi nostri propositum executioni demandari posſit: uolumus, & expresse mandamus, abroganda, & antiquanda esse nomina Nobilium Veterũ,

& Nouorum,seu Aggregatorum,aut Populariũ, corúmue,qui intus,forisue sunt, Porticuumq; Sanctorũ Petri,& Lucæ,& omnia alia nomina,cognomina, appellationes,& denominationes,tàm personarũ,quàm colorum,aut factionum,familiarumq;, aut (quod dicitur) Albergorum, necnon locorum, & Porticuum, quæ hactenus in usu,aut potius abusu fuerunt;& omnia alia,quibus inter Ciues diuisio induci, aut conseruari posit;,ita ut qui posthac hasce abominabiles recordationes,aut quamlibet earum renouare, aut instaurare ausus fuerit, aut de eis contentiose loqui, omnibus honoribus,et commodis Nobilitatis ipso iure,et facto priuatus cẽseatur. Declarãtes insuper pro bono,iusto,quieto,et pacifico Reipublicæ Regimine, omnes, qui nunc in libro Ciuilitatis descripti sunt, et qui in futurum iuxta Legũ nostrarũ formã describentur, et omnem earũ dispositionẽ explebunt, ita in ipsa reipublicæ administrandæ iurisdictionẽ,et auctoritate esse pares,et æquales,ut nulla penitus disparitate,aut inæqualitate discernantur,et nõ minus, ac si eadem die,et hora omnes ad moderandæ Reipublicæ facultatem promoti,aut euecti fuissent. Volumusq; nunc,& perpetuo adesse unum solum, & singularem,nullisq; terminis, aut numeris diuisum Nobilitatis, & Ciuium Rempublicam administrantium ordinem. Insuper cùm usus ipse planè docuerit omnes hasce priuatas simultates, ciuiliaq;, ac intestina dissidia originem,fomentum,ac incrementũ habuisse ab his assumptionibus alienarum familiarum,& Insignium, quæ per eos, qui Nobilitati ascribebantur, hactenus factæ fuerunt; uolentes hanc malorum omnium radicem,& caput tollere, & extirpare; Mandamus,& enixe iniungimus omnibus, & uniuersis Ciuibus in libro Ciuilitatis descriptis, & qui ab Anno

1528.

1528. citra alicuius familiæ nomen, & stemata assumpserunt; ut in futurũ, & perpetuo ipsi, ac eorum descendẽtes propriæ, ac naturalis familiæ insignibus, cognomine, & denominatione tàm in uoce, q̃ in quacunq; publica, aut priuata scriptura utantur, dimisso penitus nomine, & appellatione cognominis assumpti, & insignibus. Non obstantibus quibuscunque Statutis, Legibus, Decretis, aut consuetudine, in contrarium disponentibus. Idem intelligatur in omnibus, & per omnia in his, qui in futurum in ordinem Nobilitatis cooptabuntur.

Declaratio Artium Mechanicarum. Cap. III.

ANgustiæ loci, & hominum multitudini, ac Regionis sterilitati compatientes, ipsius denique Ciuitatis antiquum morem maturè considerantes. Declaramus artes infrascriptas, si modo, quo infra exerceantur, nihil præiudicare Nobilitati; artes scilicet Serici, Lanæ, & Pannorum, quas uulgus Seateriam, Lanariam, Pannariam, & Draperiam uocat. Eademq; ratione artem eam, qua quis merces omnium rerum in magna quantitate, & non minutatim uendendas in officina aliqua retinet, qui lingua materna Fondaghieri all'ingrosso nuncupantur; dum tamen Nobiles ipsi neque eas propriis manibus exerceant, neque in apotheca resideant.

Notarios insuper, qui instrumenta, & ultimas hominũ uoluntates domi suæ, uel in infirmorum ædibus conficiunt: dum tamen nec scamnum, seu apothecam priuatim, aut publice retineant, nec præcepta scribant, minusq; apud aliquod Tribunal actuarij existant, dignitati suæ, ac Nobilitati nequaquam de-

rogare decernimus.

Nobiles prætereà, qui rei nummariæ, ac cambiorũ negotiationi operam dant, dummodo contractus fœneratitios, & cambia illicita, & à Sanctionibus Pontificiis damnata non exerceant, ad Magistratus, & alias ipsius Ciuitatis dignitates admitti possint. Si secus fecisse legitimè damnati fuerint, ultra alias pœnas à iure inflictas, omnibus Magistratibus, ac dignitatibus, & in administratione Reipublicæ honoribus ipso iure priuati sint.

De his uerò Nobilibus, qui publica uectigalia, quas gabellas passim nuncupamus, & publicos redditus emunt, conducuntue; illud statuendum esse duximus, ut inter Nobiles censeri ualeant, si à mercenariis, & exploratorum officiis hoc in negotio abstinuerint, & præsertim si nec ad Portas, Pontesue in spectandis mercibus, nec in lustranda regione pro explorandis fraudibus, uel mercede conscribendis licentiis, aut libris, aut aliis huiusmodi operã suam impenderint.

Eos quoque summa ratione à Nobilitate non esse excludendos arbrtrati sumus, qui nauigationi egregiè operam dant, quòd antiqui Genuenses his artibus magnum Patriæ, & sibi nomen compararunt, posterisq; suis gloriam propagarunt, indeq; quotidie Vrbi ipsi maxima commoda proueniant. Itaque Nauarchos, quos uulgus magnarum Nauium, & Triremium Capitaneos, & Patronos uocat, nequaquam Nobilitati suæ derogare decernimus.

Ceteras autem omnes alias Artes, in quibus manuum artificium uersatur, & præsertim quando res emuntur, ut in aliam formam manuum opera mutentur, & uendantur, Mechanicas, & Nobilitati repugnantes declaramus.

De Nobilibus nunc, & quotannis creandis. Cap. IIII.

CVpientes Rempublicam hanc quotidie magis augeri, & florescere; existimauimus nihil esse, quod ei maius incrementum afferre possit, quàm si bonis ciuibus, & qui in Rempublicam propensó sunt animo quorum numerosa est in hac Ciuitate copia, consequendæ Nobilitatis præmia proponantur; Hoc enim pacto fiet, ut multi hac spe gloriæ, & honoris allecti, ad uirtutem, ac ad de Republica benemerendum accendantur.

Nobiles pro hac prima uice quomodo creandi.

HI igitur, qui hodie ad Nobilitatem aspirant, uel eã quouis iure, aut decreto sibi deberi prætendunt, describi se curabunt apud quem Senatus decreuerit. Mox ex Illustrissimis Duobus Collegiis quinque sorte extrahentur, qui pro hac uice Magistratus officio fungentur. Iurabunt isti in primis in manibus Ducis se legaliter, & fideliter, ac secreto munus suum expleturos. Habebit hic ordo notulam omnium prætendentium, seu candidatorum, & omni diligentia, fide, ac silentio sine scriptura aliqua singulorum qualitates inquiret, receptasq; uniuscuiusque informationes Senatui, Duobus Collegiis, ac Minori Concilio simul coactis fideliter referet. Quibus maturè perpensis, si quis eorum duas partes ex tribus suffragiorum feret, ascriptus Nobilitati censebitur; qui uerò secus, pro ea uice à Nobilitate exclusus erit. His, qui hac prima uice inter Nobiles assumi cupiunt, si Genuæ, uel in Dominio fuerint, statutum intelligatur tempus

ſex menſium à die promulgatarum præſentium Legum, intra quod aſſumi curent; his uerò, qui abſentes erunt, anni unius. Quòd ſi in dicto tempore non aſſumentur, ſciant ſe omnino, & prorſus excluſos eſſe à ſua prætenſione. Non obſtantibus quibuscunque Decretis, ſiue generalibus, ſiue particularibus, aut deſcriptionibus quibuscunq; quæ omnia penitus, & in totum irritamus, & annullamus. Declarantes hiſce ſaluum eſſe ius tantum, hanc aſſumptionem obtinendi in numero eorum, qui quotannis ad Nobilitatem euocandi ſunt: ſi modo ſeruarint ea, quæ in præſenti Sanctione ſancita ſunt. Ceterum his, qui hac prima uice ad Nobilitatem aſpirant, non oberit artes Mechanicas exercuiſſe: modo eas omnino dimittant ante aſſumptionem. Aliis autem qualitatibus, quas in his, qui iure ordinario, & in ſingulos annos cooptādi ſunt, requiſiuimus, nullo pacto careant. Filij, quos Nobiles iſti poſtmodum de legitimo matrimonio ſuſcipient, & ipſi Nobiles intelligantur.

In Nobilium numero deſcripti, qui hactenus artes Mechanicas Nobilibus præſentium Legū uigore interdictas & exercuerunt, & exercent, intra annum à promulgatione præſentium, uerè, & cum effectu eas dimittant. Interim uerò priuilegiis Nobilitatis nō careant. Quòd ſi intra alium annum, quem ex poſt ex gratia indulgemus, intra quem tamen perfrui Nobilitate non licebit, omnino artes Mechanicas non reliquerint, ſtatim ipſo iure, & facto perpetuò à Nobilitate eiecti cenſeantur. & uti Legum, & Nobilitatis contemptores, non poſſint amplius ad eam reſtitui. Horum filiis, dum pater inter Nobiles erat, natis non oberit paterna eiectio, modo ipſi à Mechanicis artibus abſtineant, nec aliud priuatione dignum committant. Poſt uerò eiectionem, & ante adeptam No-

bilitatem nati non censeantur Nobiles; sed uirtute ad instar cæterorum uiam sibi ad parandam Nobilitatem sternant.

Insuper statuimus ut singulis annis in ipso Ianuarij mensis initio Illustrissima Dominatio, cum duobus Collegiis, ac minori Concilio diligenter consideret, ac perpendat, an eo anno aliqui sint inter Nobiles adscribendi; quòd si uisum fuerit aliquos cooptandos esse, non possit ultra decem, ex Ciuitate scilicet septem, ex Ripariis uerò tres, Nobilitate insignire. Cùm igitur de assumendis Nobilibus decretum fuerit, Illustrissima Dominatio, descriptis omnibus utriusque Collegij nominibus, curabit diligenter ut sorte quinque extrahantur, qui omni diligentia, fide, silentio, & prudentia, & sine ulla prorsus scriptura informationes uniuersaliter sumant, quinam illi sint in Ciuitate, & Ripariis, quos magis Nobilitatis splendore dignos, & Reipublicę profuturos existimarint; ut suo tempore in Senatu, & minori Concilio distinctè, & sine ulla fraude referre ualeant. Quod ut melius & salubrius efficere possint, coram Excellentissimo Duce iuramentum præstabunt, quòd eorum munus fideliter explebunt. Et nihilominus qui uota dare debebunt, ipsi quoq; norint, se ceterorum diligentia à propria negligentia non esse excusatos.

Hos autem, qui hoc splendore Nobilitatis cohonestari cupiunt, conuenit bonæ uocis, & famæ esse, ex legitimo matrimonio natos; ab omni arte Mechanica per triennium ante abstinuisse; omniq; hæreticæ prauitatis, seditionis, aut criminis infamiam irrogãtis labe, mundos esse; Ciuitatemq; Genuæ, uel Riparias (debite referendo), cum uitæ integritate, morumq; honestate diutina, maiorum habitatione incoluisse oportet.

Qua ratione ipsis Ciuibus sit uiuendum, & ad Regimen Reipublicæ accedendum.

CIues ipsi, postquàm Nobilitate modo quo supra, insigniti fuerint, non possint amplius in futurũ aliquam artem Nobilibus prohibitam exercere; alias ipso iure, & facto priuati Nobilitate perpetuo existãt. Ad Conciliũ autem maius non prius admittantur, quàm per quatuor annos Legem Nobilitatis seruarint. Ad minus Concilium, ac Magistratus, tàm in Dominio, quàm in Ciuitate, dempto Senatu, Procuratoribus, ac supremis Sindicatoribus, non prius promoueantur, quàm sex anni fluxerint à die cooptationis in ordinem Nobilitatis. Inter Senatores, & procuratores non describantur, nisi lapsis annis decem ab adepta Nobilitate. Ad supremum uerò Ducatus culmen, nõ nisi annis quindecim elapsis, euehi possint. In reliquis uerò aliorum Nobilium cõmodis perfruentur.

De conficiendo libro Ciuilitatis. Cap. V.

CVM administratio Reipublicæ Genuensis his tantum ciuibus credita sit, qui in libro Ciuilitatis descripti sunt, & pro tempore legitimè describentur; existimauimus conuenire, quòd liber hic certa aliqua cum ratione, & Lege compiletur, & regatur, conscriptusq; diligenter custodiatur. Propterea uolumus quàm primum in libro egregiè compacto, & consuto, & numeris suis in unaquaque pagina distincto, describi per Cancellarium, aut Scribam ab Illustrissima Dominatione deputandum, præsentibus tamen Illustris-

ſimo Duce,& duobus ex Magnificis Gubernatoribus ſorte extrahendis, omnia nomina eorum Ciuium, & Nobilium Genuenſium, qui in libro Ciuilitatis nunc deſcripti reperiuntur, cum eorum nominibus propriis, ac patrum ſuorum, & cognomine propriæ, ac naturalis familiæ ſuæ, dimiſſa aſſumpta, ſi quam habent. His addi uolumus nomina omnium, quos ex his, qui deſcripti ſunt, legitimè natos eſſe conſtiterit: etiam quòd abſentes à Ciuitate ſint. Alios uerò, ſi quos deſcribi continget, non niſi ſeruata forma à nobis præſcripta, in eo libro referri uolumus.

De libris Nobilitatis diligenter cuſtodiendis. Cap. VI.

POſtquam Nobilitatis liber modo, quo iam ſanximus, completus erit uolumus eius exemplar fideliter, & ad uerbum expleri. Horum alterum Illuſtriſs. Dominatio, alterum Magnifici Procuratores perpetui ſeruabunt. Nemo audeat ſuper aliquo eorũ ſcribere, nec nouum aliquod nomen, aut familiam addere, aut iam inſcripta nomina, aut familias delere, aut in eis eorumùe aliquo quicquam penitus, nec ſyllabam immutare, niſi Cancellarius ad id per Illuſtriſſimam Dominationem deputandus; atque id, non niſi præſente, & mandante Illuſtriſſimo Duce, & Duobus ad id muneris nominandis, nec ſuper aliquo eorum aliquid inſcribat, aut aboleat, niſi etiam ſuper altero itidem perficiat. Et hæc omnia obſeruari uolumus ſub pœna falſi. Statim autem ac omnia inſcripta erunt, quæ Illuſtriſſimus Dux, & duo Deputandi ut ſupra mandauerint, libri in locis iam deſtinatis reponentur. Quòd ſi in aliquo horum aliquid abraſum,

aut additum, quod suspicionem pariat falsi, comperietur, sciant hi, quorum fidei librorum custodia commissa est, se huius temerarij facti, aut negligentiæ suæ rationem reddituros.

Compositio vrnæ pro Seminario maiorum Magistratuum. Cap. VII.

COnscripsimus cetum & viginti Patres ex toto Reipublicæ corpore summo studio, et diligentia selectos; qui prudentia, virtute, rerum experientia, & in Patriam meritis visi sunt præstantiores. Qua in re illud tantum in animo habuimus, ut Reipublicæ conseruationi, & publicæ quieti hac optimorum virorum electione consuleremus. Eorum autem nomina in vrna reponi iussimus; vt maiorum Magistratuũ, quorum consilio hæc Respublica in futurum moderanda erit, celebrè, atq; elegahs sit Seminarium. Verùm non videtur plenè satisfactum nostris mentibus; nisi etiam prouideatur, quo pacto Seminarium hoc, tanta cum ratione constitutum, à fraudibus, quæ contingere possent, sartum, tectumq; conseruari debeat; qua item ratione extrahendorum deficientium, aut eijciendorum (si qui erunt) numerus singulis annis suppleri posit. Sancimus igitur in primis horum nomina cum familiæ, & patris denominatione in membranis, seu chartulis eiusdem materiæ; formæ, ac magnitudinis describi; easq; vniformi ratione complicatas in capsula ferrea reponi debere; quæ sine trium clauium diuersarum ministerio aperiri non posit. Harum vnam Excellentissimus Dux, aliam Procurator natu maior, tertiam verò Cancellarius ab Illustrissima Dominatione deputandus seruabũt.

Claude-

Claudetur capſula hæc ita firmata in alia ferrea, quæ Excellentiſsimi Ducis fidei committetur. Clauium autem duarum, & diuerſarum, quarum opera capſa hæc maior reſeranda erit, altera apud vnum ex ſupremis Sindicatoribus, qui alios ætate præcellat; altera apud vnũ ex Legum cõſeruatoribus cuſtodietur.

Ad hæc volumus præcipuum librum confici, in quo vti diligenter, & fideliter eorum Ciuium nomina, prout in membranis, & chartulis, quæ in capſula conduntur, iacent, deſcripta erunt, ita deficientium extrahendorum, necnon eorum, qui tanquam facti indigni eijcientur, nomina, & ex aduerſo nomina eorum, quos in talium locum ſubrogari continget, in dies referri debere, decernimus. Huius autem libri cuſtodiam, & rationem Conſeruatoribus Legum committendam duximus.

Vbi electio aliqua facienda erit Gubernatorum, & Procuratorum; quæ in ſingulo ſemeſtri medio menſe Iunio, & medio Decẽbri fiet coram duobus Collegiis, ac Conſilio minori, adſiſtẽtibus etiam Conſeruatoribus Legum; Illuſtriſsimus Dux capſam deferri mãdabit, & per Puerum annorum ad ſummum decem ab Illuſtriſsima Dominatione uocandum, quem tunc publicis impenſis veſtiri volumus, aperiri, ab eaq; per eundem Puerum quinque nomina, aut chartulas, quæ prius ſedulò commixtæ ſint, extrahi; ex quibus, tres, quorum nomina primo loco educentur, Gubernatores, & duo poſtremi Procuratores conſtituantur: ſi tamen prius Conſeruatores Legum eos, & ſuperſtites eſſe, & præſentes, uel non diſtantes à Ciuitate centum millibus paſſuum, ita ut termnio quindecim dierum vocati ad Magiſtratum accedere poſsint, nec ex Legum noſtrarum ſerie aliquo modo factos indignos recognouerint. Si ex his, qui forte extracti

erunt, aliqui mortui sint, aut postquam in vrna conditi sunt, facti indigni ex Legum nostrarum norma; nulla harum chartularum ratio habeatur: sed alii eorum loco statim educendi erunt per Puerum. Quòd si in eis aliqui erunt absentes vltra centum milliaria, eorum nomina in vrnam, aut capsulam reponentur, aliis extractis. Si verò ex his, quos Puer primo educet, reperiantur duo, aut tres vnius familiæ, ita existimauimus conuenire, vt primus in Gubernatorum numerum electus intelligatur; secundus in Collegium Procuratorum cooptatus; tertij verò nomen, seu chartulam in vrnam reponi mandamus. Si verò ex vltimò extractis, ambo reperiantur eiusdem familiæ, postremum in vrnam coniiciendum esse, altero educto, volumus. Eorum munus biennio duret, quo lapso, omni Magistratu vacent.

Vbi supplendus erit numerus extractorum, mortuorũ, & eorum, qui, vti facti indigni, eijcientur, quem omnino in fine cuiuslibet anni suppleri volumus; eliget mense Decembri Concilium minus, concurrentibus tribus partibus ex quinque suffragiorum, ex vniuersa Nobilitate duplicatum numerum eorum, qui reponendi sunt in vrnam, qui tamen requisitis qualitatibus non careant. Horum nomina ad Concilium maius mittentur; quod, sumptis de more suffragijs, frequentiori calculo eliget eos, qui ad complendum vrnæ numerum necessarij sunt; & vbi paribus votis contendatur, nec contentio bis sumptis suffragijs, tolli posse videatur, tunc sorte ex eodem Concilio quinque eligantur, qui paritatis contentionem votorum imparitate tollent. Si de aliquo, qui præsens sit, suffragia ferenda erunt, ipse omnino à voto abstinebit, ne in propria causa iudicium ferat. Idem intelligatur sancitum vbi de patre, filio, fratre,

ſocero, aut genero ſuffragia ferenda erunt. Licebit vnicuique in Concilio minori vnum tantum omnium votis diſcutiendum nominare; modò nec patrem, nec filium, nec fratrem, nec ſocerum, aut generum nuncupet. Horum, qui Concilij maioris iudicio aptiores fuerint exiſtimati, nomina in chartulis, ſeu membranis conformibus, & paribus, vt dictum eſt, conſcribantur, & in capſula recondantur, necnon in librum diligenter referantur.

Firmatio numeri Gubernatorum, & Procuratorum. Cap. VIII.

SAncimus in poſterum Collegium Gubernatorum ex duodecim Ciuibus conſiſtere. Procuratorum verò ex octo, vltra perpetuos.

Quòd in Collegio Gubernatorum, nec Procuratorum non poſsint duo ex eadem familia eſſe. Cap. IX.

VT autem vnuſquiſq; in partem munerum, & Magiſtratuum ſe vocatum eſſe ſentiat; volumus geminos ex eadem familia in Gubernatorum, nec Procuratorum Collegio eodem tempore poſitos eſſe; vnum verò in ſingulo Collegio concedimus, vltra Ducem, & perpetuos.

De qualitatibus, quæ in Magiſtratibus Ciuitatis requiruntur. Cap. X.

NVllus ad Magistratus, nec ad aliqua ex Concilijs assumatur, nisi habeat in Ciuitate Genuæ domicilium, aut in ea habitet. Habitare autem, & domicilium habere quis intelligatur, si cum parentibus, aut in domo cōducta in Vrbe maiori anni parte viuat.

De maiori Concilio.

COnsiliarij maioris Concilij, quod Principis, seu Reipublicæ personam refert, minores annis viginti quinque ne sint: liceat tamen his, quibus creandi huius Concilij auctoritas data est, vsque ad sexaginta eligere, qui vigesimum secundum annum excesserint: si ita eis expedire videbitur. Artem aliquam Nobilibus non concessam per triennium ante non exercuerint. Excipiuntur ab hac sanctione hi, qui vigore præsentium Legum in termino anni, aut biennij artes Mechanicas deseruerint.

De Concilio minori.

QVi ad Concilium minus euocandi sunt, pro medietate annorum sint non minus triginta: pro alia verò ad minus viginti septem (Doctoribus, & Medicis exceptis) qui, si reliquis qualitatibus nō carebunt, biennio ante recipi poterunt. Sint Ciuitatis habitatores. commodum habeant in Ciuitate, aut Dominio patrimonium. Artem aliquam Mechanicam, & Nobilibus non concessam per quinquennium ante non exercuerint.

De Magistratibus Ciuitatis.

QVi in Ciuitate Magistratum aliquem obire sperat, sit Nobilis, & maior annorum viginti septem; artem aliquam Nobilibus interdictam per annos octo non exercuerit. Ad duos Magistratus obeundos eodem tempore nemo admittatur; quòd si quis ad secundum eligatur, possit, primo retento, alterum repudiare, ubi uerò reiecto primo, secundum maluerit; disponatur de primo iuxtà Legum decreta.

De electione triginta Electorum. Cap. XI.

IN fine Decembris cuiuslibet anni coràm Illustrissimis Collegiis conueniet Concilium minus in numero à nobis præscripto; ibiq; licebit unicuique eorum Ciuem unum, modo non sit pater, filius, frater, socer, aut gener, nec à Ciuitate absit; ubi tamen in eo concurrant qualitates, quas in Concilij minoris Patribus requisiuimus, ex uniuerso Nobilium cœtu nominare; & concurrentibus tribus partibus ex quinq; seliget triginta Ciues optimos; quibus electio maioris, & minoris Concilij commissa erit. Quòd si de aliquo, qui Concilio intersit, aut eius patre, aut filio, fratre, socero, aut genero suffragia ferantur; aduertent Conseruatores legum, & auctoritate Excellentissimi Ducis prouidebunt, ut ille omnino à uoto abstineat. eadéq; auctoritate prouidebunt ne Consiliarij, etiam ex causa necessaria à Prætorio recedant, nisi perfecto opere, quòd cœperunt.

De electione maioris Concilij. Cap. XII.

HOrum triginta Ciuium, qui Electores uocantur, munus erit eadem die, ubi id fieri possit: sin minus; immediate sequenti summo manè; auditis prius diuinis coràm Illustrissimo Duce, & Gubernatoribus in Prætorio conuenire; ibiq; ex uniuersa Ciuium Nobilitate, demptis absentibus, hisq;, qui tunc Consiliarij munus obeunt, & quibus qualitates à lege requisitæ deficiunt; quadringentos Patres eligere; qui futuro anno Concilium maius, & personam Principis, seu Reipublicæ referant; concurrentibus tamen tribus partibus ex quinque suffragiorum. Inter hos autem licebit eis usq; ad sexaginta Ciues in eo ordine referre, qui annum uigesimumsecundum tantum excesserint, si ita eis expedire uidebitur.

De electione Concilij minoris. Cap. XIII.

COnscripta hac electione Patrum, ex eis seligent eodem ordine, & numero suffragiorum centum uiros, qui qualitatibus à Lege requisitis non careant. Hi autem ita electi Concilium minus conficiant. Quod si numerosæ hæ electiones prima die absolui non poterunt, redibunt Electores sequenti die, nec a Prætorio discedere audebunt, nisi perfecto negotio. Confidimus autem Electores pro eorum uirtute, & prudentia, posthabitis omnibus affectibus, aptiores, & digniores ad unumquodque munus nuncupaturos, & familiarum omnium congruam rationem habituros.

De tollendis controuersiis, quæ in electione triginta Electorum oriri possent.

Cap. XIIII.

LIcet; sublatis antiquis Legibus, quæ quandoque in Republica discordiis, & simultatibus inter Ciues causam aut occasionem præbuerunt, introductisq; nouis Legibus, ac conciliatis Ciuium inter se animis; auxiliante DEO Optimo Maximo bonorum omniũ auctore, nobis iure sperandum sit, Rempublicã hanc optimorum Ciuium consilio, & auctoritate, semotis penitus omnibus simultatibus, ac dissidijs, administratum iri, & omnium Magistratuum electiones summa cum animi temperantia, & moderatione fieri debere; nihilominus ad ea etiam prospicientes, quæ uix accidere posse confidimus; existimauimus non esse ab re, si certam aliquam formam hisce Magistratuum electionibus præscriberemus; ubi aliquas earum in controuersiam deduci continget. Iccirco ubi Concilium minus in legitimo numero coactum pro seligendis triginta ciuibus, ad quos paulò ante diximus pertinere ius constituendi Concilium maius, item minus, id operis termino horarũ octo nõ perfecerit, Volumus ex numero Gubernatorũ, & Procuratorũ, qui præsentes erunt, educi sorte quatuordecim, qui, iuncti Concilio minori, concurrentibus tribus partibus ex quinq; ex his omnibus, qui prius per Concilium minus nuncupati fuerunt, tot eligant, quot ad implendum numerum triginta necessarium esse cognouerint. quòd si hi omnes, modo quo supra, non poterunt numerum triginta electorum sex horarum spatio implere, termino horarum duarum cum frequentiori suffragiorum numero implere electorum numerum conabuntur. Quòd si id assequi non poterunt; ex hoc corpore (nempe Concilij minoris, & adiunctorum,) uolu-

mus forte undecim Patres tolli, qui uoto careant. reliquos uerò ex iisdem nuncupatis, concurrentibus pluribus uotis, eos eligere debere, qui ad implendum numerum triginta Electorum defuerint.

De tollendis controuersiis, quæ in electione maioris Concilij oriri possent.

Cap. XV.

POstquàm triginta, quos Electores diximus, de uniuerso Nobilium cœtu, demptis inhabilibus, & aliis, quos supra diximus, sumptis de more suffragiis, periculum fecerint: nec reperti fuerint tot ciues, qui, concurrentibus decem & octo uotis, pro implendo Concilio, idonei iudicati fuerint; iterum per eosdem Electores de his omnibus, qui prius integrum, & præscriptum suffragiorum numerum non retulerunt, uota ferantur. Et ubi secunda hac uice, nec dum opus perfici possit, mandamus decimari numerum Electorum sorte; ita ut uacantibus tribus à suffragio, cũ frequentiori reliquorum uoto deficiens Cõcilij maioris pars suppleatur.

De tollendis controuersiis, uel in eligendo minori Concilio, casu subortis.

Cap. XVI.

QVòd si in eligendo minori Concilio, sumptis suffragiis super uniuerso Concilio maiori prima uice, numerus impleri non possit; uolumus iterum sumi suffragia de his, qui, licet habiles sint, tamen integrum, & legitimum numerum non retulerunt. & ubi, con-

cur-

currentibus tribus ex quinq; uotorum partibus, non possit centumuiralis ordo compleri, tunc cum maiori suffragiorum numero deficiens Cōcilij minoris pars eligatur. quòd si adhuc difficultates paritatis laboretur, mandamus sorte decimari numerum triginta electorum: ut eiectis tribus uotis, paritate omnino sublata, maior suffragiorum frequentia Concilium minus impleat.

De tollendis dissidiis, quę in eligendo duplicato numero pro implendo Seminario oriri possent. Cap. XVII.

SI uerò in electione duplicati numeri per Concilium minus eligendi, eorum, qui quotannis subrogandi sunt, ut in urnam, aut Seminarium eorum nomina cōiiciantur, aliquæ emergant difficultates; illud, pro eis superandis, seruare mandamus, quod supra, in creandis per minus Concilium triginta electoribus sanciuimus.

De subrogationibus Magistratuum, aut Officialium. Cap. XVIII.

VBI uel morte, uel absentia, uel alia ex causa Magistratum aliquem, aut Consiliarij munus uacare contingat, hi, quibus subrogandi auctoritas demandata est, alterum in eius locum quàmprimum eligāt, qui eas qualitates, & conditiones habeat, quæ Legibus nostris præscriptæ sunt; seruentq; eosdem modos, & formam, quæ in principalis delectione seruata fuit. Auctoritatē uerò supplendi deficientes in utro-

que Concilio, duobus Collegiis, ac minori Concilio præsentium uigore demandatam esse uoluimus.

Quot uota requirantur in decisionibus Collegij Gubernatorum. Cap. XIX.

EA, quæ à Gubernatorum Collegio, & tractanda, & stabilienda erunt, si octo suffragiis concurrentibus, approbata fuerint decreta, & sancita intelligantur, & executioni mittantur: saluis tamen, & exceptis his casibus, in quibus certa Lege maiorum suffragiorum concursum requisiuimus.

De tollendis contentionibus, quæ in dicto Collegio oriri possent. Cap. XX.

QVòd si aliquæ suboriãtur contentiones, atque ea ratione negotia expediri non possint; Volumus Collegium Procuratorum uocari, ut collato simul negotio, interueniente legitimo suffragiorum numero, quod iustum, & conueniens fuerit, sanciatur. Sed si nec dum ingenia hominum conuenerint (quod tamen speramus non futurum) mandamus acciri Consilium minus, ut prudentia, & æquitate sua, reiectisq; animorum affectibus, frequentiori calculo controuersum negotium concludendo pertinaces hasce contentiones, & maxime indignas tollat.

Quot uota requirantur in decisionibus Collegij Procuratorum. Cap. XXI.

EA uerò, quæ à Procuratorum ordine sunt termi-

nanda, nonnisi concurrentibus duabus partibus ex tribus suffragiorum ualidè poterunt deliberari.

De controuersiis Collegij Procuratorum casu exortis tollendis. Cap. XXII.

SI autem inter Collegas nata contentione, impediantur rerum exitus; sancimus adeundum esse Collegium Gubernatorum; ut iunctis uotis, & trutinato negotio, conformibus animis, quòd æquum fuerit decidatur. Si uerò etiam labor iste sit infructuosus; uolumus per Consilium minus modo, quem paulò ante formauimus, omnem hanc indignam, & maximè uitandam controuersiam præcidi, ac dirimi.

De modo tollendi controuersias in duobus Collegiis ortas. Cap. XXIII.

EAdem ratione uolumus præcidi contentiones, quæ casu oriri possent in terminandis his causis, & negotiis, quæ sui natura ad duo Collegia simul iuncta pertinent.

De legitimo numero Concilij maioris, & minoris. Cap. XXIIII.

VBI cogendum erit Consilium maius, non intelligatur esse plenum, & legitimum, nisi, computatis Illustrissimis Collegiis, impleat numerum tricentum. Consilium uerò minus, nonnisi conuenerint octuaginta, ultra duo Collegia. Excipitur tamen à præ-

ſenti Sanctione caſus ille, quando Conſilium minus, pro eligendis his, qui in locum de mortuorum, uel abſentium ſubrogandi ſunt, uocabitur; licebit enim tunc temporis, cum minori numero, & interuenientibus tantum his, qui poterunt conuenire, Conſilium minus legitimè congregare: modo adſint duo Collegia.

De qualitatibus in Duce requiſitis.
Cap. XXV.

SVprema eſt in Republica Genuenſi Ducatus dignitas; proinde conuenit eum, qui ad tantæ dignitatis culmen euehendus eſt, uti auctoritate omnibus præſtat, ità animo, uirtute, conſilio, ac rerum omnium experientia, pollere; ut dignitati, & auctoritati, quàm præ ſe fert, uirtutes animi egregiè reſpondeant. Sancimus igitur neminem ad id muneris aſſumendum, niſi ita cum Nobilitate ſplendorem animi coniunxerit, ut à quacunque arte Nobili uiro interdicta per quindecim annos omnino abſtinuerit, de legitimo matrimonio, Ciuitatisq; habitatorem, maioremq; annis quinquaginta eſſe opportet. In publicis uerò Cõciliis, uel Magiſtratibus, aut Legationibus, Reipublicęque adminiſtratione ita uerſatum eſſe cupimus, ut tanti ponderis molem feliciter ferre ualeat. ita lautum ei ſit patrimonium, quo tanti muneris auctoritatem, & dignitatem, commodè ſuſtinere poſſit.

De forma ſeruanda in electione Ducis.
Cap. XXVI.

QVò ſublimius eſt Ducalis dignitatis culmen, eò optatius etiam, ac magis ambitioſum uidetur.

Proinde existimauimus rectæ administrationi maximè conuenire, si perplexa quadã electionis ratione, immoderatæ hominum cupiditati, quantum fieri possit, in hoc commitiorum genere occurramus, curemusq; quantum fas est, ut Ciuium uota libera sint. Vbi igitur de eligendo Duce agendum erit, conueniet Consilium maius; ibiq; allatis decem pillulis auratis, quæ diuersis litterarum notis inscriptæ sint, ita ut una cum altera nullo modo conueniat, sorte educatur ex urna, in qua prius recondantur, una ex pillulis, cuius nota, seu inscriptio nemini, nisi Conseruatoribus Legum pandatur. mox iuxta Principis sugestum statuatur urna, in qua quinquaginta globuli aurati condantur, qui eam litterarum notam inscriptam habeant, quæ paulò ante sorte educta fuit. his addantur tot globuli argentei, nulla litterarum nota inscripti, qui, iunctis quinquaginta auratis, Consiliariorum numerum æquent: quiq; auratis & magnitudine, & pondere, & forma, & materia sint omnino similes, seduloq; commisceantur. Ex his unusquisque Consiliarius, demptis tamen duobus Collegiis, unũ sorte, & sine fraude educet. Is, cui auratus obuenerit, confestim Censoribus, qui urnæ assident, conspiciendum, & recognoscendum tradet; mox occultè nomen alicuius ciuis, quem tanto munere dignum iudicauerit, ex toto Nobilitatis corpore, & iis qualitatibus, quas requisiuimus præditum, conscribet in chartula; deinde è comitio exibit; ita ut nec uota ambire, nec cum aliquo colloquia miscere possit. Eductis omnibus auratis pillulis, Illustrissima Collegia nomina omnium, qui in chartulis descripti fuerint, legent, & in numerum redigent. quòd si nominati ad uicenarium numerum non ascenderint, eorum nomina, quibus aurata sors cecidit, in urnam coniiciantur,

& iterum extrahantur;ut repetita per eos nuncupatione, numerus ille uicenarius impleatur; quē ita terminauimus, ut nō minor ſit uiginti:ultra autē eſſe poſſit uſque ad quinquaginta. Horū nomina quotquot fuerint, uocatis etiā illis quinquaginta, quos nuncupatores auratos diximus, per Concilium maius diſcutientur; quindecim uerò ex his, qui plura retulerint uota, intelligantur ad Ducatum propoſiti. Horum autem quindecim nomina ad Concilium minus diſcutienda mittentur; & ſex, qui maiorem ſuffragiorum partē, quæ tamen minor nō ſit, quàm tres ex quinq;, retulerint, iterum ad poſtremam Cōcilij maioris diſcuſſionem remittentur. Ex his unus, qui in uotis hominum præualuerit, pro Duce renuntiabitur. Quòd ſi uota paria fuerint, iterum ferenda erunt ſuffragia; ſi uerò eadem paritate contendatur, tunc, ſorte prius è Concilio eiectis quinq;, & repetita uotorum collectione, omnino tolletur paritas.

De Pyxide. Cap. XXVII.

VT liberiora ſint uniuſcuiusque uota, liceatq; cuilibet in ſuffragiorum collectione ex animi ſui uoluntate, & prout conſcientiæ ſuæ ſtimulus, uel ratio ſuggeret, uotum, aut nigrum, aut album dare, absque eo quod timeat, ne aſſidens aut uicinus, cui fortè promiſſa fuit ſuffragij gratia, cognoſcat pollicitationem nō eſſe obſeruatam; uoluimus formari nouum pyxidis genus, qua cum in futurum ſuffragia danda eſſe decernimus: & non alio modo, aut forma. Erunt igitur gemine pyxides, ſeu urnulæ ſimul iunctæ, & undequaquæ clauſæ; diuerſis coloribus ita diſtinctæ, ut una earum affirmatiuam: altera uerò negatiuam de-

monstret. quæ affirmatiuam designat posterior sit; quæ verò negatiuam prior. in hac adsit ita latum foramen, ut immissam manum, & vsq; ad ingressum secundæ pyxidis tendentem, facile admittat. Qui fauorabile votum ferre intendit, immissa manu in foramen, & in secundam vsque vrnulam extensa, pillulam seu globulum dimittat in vas annexum, quod facile, obducta manu, diuelli, à superiori pyxidis parte poterit. qui uerò contrarium uotum ferre voluerit, manum pariter vsq; in secundam vrnulam extendet; verùm pillulam, vel immitendo, vel retrahendo, in priorem urnulam, aut pyxidem, quæ negatiuam refert, dimittet. omnibusq; uotis collectis, subductisq; vasibus geminis, quæ cõiunctæ pyxidi subsunt, videri facile poterit ex quantitate pillularum, quæ in nigrum, aut in album vas ciciderunt, quæ pars præualuerit.

Globuli, quorum vsus in hoc opere necessarius est, Lanei, aut Linei, aut Serici sint oportet; ne cadentes, aut dimissi, strepitu suo uicinis qualitatem uoti demonstrent, sintq; eiusdem coloris; cùm non color eorum, sed locus, seu vas, in quod immittuntur, voluntatem votum dantis denotet.

De Habitu Ducis, & Magistratuum.
Cap. XXVIII.

DVX, Gubernatores, Procuratores, ac Magistratus, quibus Iustitiæ Ciuilis, & Criminalis administratio commissa est (quòd maximè ad Magistratus dignitatem pertinere videtur) togati incedant, iuxta formam ex antiquis Legibus præscriptam.

De Sindicatu Ducis, Gubernatorum, & Procuratorum. Cap. XXIX.

NIhil est, quod optimos quosq; uiros in fide, & officio facilius contineat, quàm uirtutis amor, gloriæq; & honoris præmium: malos uerò, timor Legum, & pœnarum. Propterea optimo iure constitutum est, ut Magistratus omnes, finito eorum munere, Sindicatui subiiciantur; ut, mali debitas pœnas subeundo, aliis sint exemplo: qui uerò laudabiliter, & fideliter se gesserint, debito commendationis, & laudationis præmio non defraudentur. Quare laudabilem morem Reipublicæ approbamus; ut non modo Gubernatores, & Procuratores, uerùm Dux ipse, finito munere, Supremorum inquisitioni, & notioni subsint. qui tamen non nisi respectu eorum, quæ ab uno quoque eorum in Magistratu commissa sunt eos inquirere, aut coercere possint. ratione uerò eorum, quæ per Collegium Gubernatorum, aut Procuratorum, aut per ambo Collegia simul iuncta fuerint contra Leges, decreta, aut ordinata, æquum non est eos singulariter teneri. Licebit tamen Supremis, ubi aliquid tale commissum cognouerint, Consilium minus uocare; quod, audita causa, quod iustum, & conueniens fuerit frequentioribus uotis decernet. A sententiis per Supremos ferendis in causis Sindicatuum, ubi de priuatione uitæ, honoris, aut inhabilitatione ad Magistratus agatur, appellari possit ad Consilium minus; huiusq; iudicij instantia sexaginta dies non excedet.

De

De Gubernatoribus, & qualitatibus, quæ in eis requiruntur. Cap. XXX.

QVI ad Reipublicæ gubernacula sunt promouendi, eos non modo claritate Nobilitatis splendere decet, uerùm etiam prudentia, rerum experientia, ac fide præditos esse. Proinde sancimus ad hoc munus eligendum, & Nobilem esse; ac Ciuitatis habitatorẽ; & ab artibus, quæ Nobilibus interdictæ sunt, per decennium abstinuisse. adhæc annorum sit ultra quadraginta; conueniens dignitati habeat patrimoniũ; & ubi decoxerit, non admittatur, nisi prius integrè suis creditoribus satisfecerit. in Consiliis autem, & aliis Reipublicæ muneribus ita se gesserit oportet, ut apud omnes non mediocrem sui spem, & opinionem concitauerit. Vnus tantum ex eadem familia in eo Gubernatorum ordine existat, ut supra.

De qualitatibus, quæ in Procuratoribus requiruntur. Cap. XXXI.

QVas in Magnificis Gubernatoribus qualitates requisiuimus, easdem in Magnificis Procuratoribus necessarias esse decernimus.

De Præfecto Generali Triremium, & de præfecto Triremis, & quæ in eis concurrere debent. Cap. XXXII.

GRaue est admodum pondus, quod fidei, & prudentiæ Præfecti Triremium committitur. Propterea

conuenit eum, qui huic muneri præficiendus est, Nobilem esse; ab omni arte Mechanica saltem per annos octo prorsus abstinuisse; nec minorem annis triginta esse; Magistratumq; aliquem, aut Consiliarij munus feliciter obiisse, aliis item qualitatibus, quas in Gubernatoribus requisiuimus, nequaquam carere oportet. Triremis autem Præfectum, & Nobilē, & annorum uigintiquinque esse necesse est.

De Gubernatore Corsicæ, & eius necessariis qualitatibus. Cap. XXXIII.

CORSICA Nobilissima est Genuensis Dominij pars. Quare decet eum, qui ad moderandam eam Insulam mittendus est, & Nobilem esse; & omnibus his qualitatibus præditum, quas in Gubernatoribus requisiuimus.

De Commissariis cum suprema auctoritate deputandis. Cap. XXXIIII.

COmmissarij in Dominio cum suprema auctoritate deputandi nonnisi Nobiles, & annorum ad minus quadraginta eligantur; sed & qui Mechanicas artes per annos octo non exercuerint; & Consiliarij munus, & alterius in Vrbe Magistratus personam sustinuerint; sciantq; maxime eis conuenire ut suprema auctorirate, quæ eorum prudentiæ commissa est, mature & consulto utantur. Quòd si secus fecerint, sciant se Sindicatoribus per Illustrissimam Dominationem ex laudabili more deputandis, ultra alia inquiri, & coerceri solita, se barratariarum, concussionū,

extorſionum, uiolentiarum factarum exactam, & ſeueram rationem reddituros.

De Oratoribus, & Legatis ordinariis. Cap. XXXV.

ORatores, & Legati, qui per Illuſtriſſimam Dominationem ad ſupremos Principes tranſmittuntur, ut ibi reſideant, non poſſint ultra triennium in ea Legatione eſſe, neque id temporis aliquo modo prorogandum eſt, niſi ex grauiſſimis cauſis, iudicio eorũ, ad quos eorum electio pertinet: neq; id ultra annum fieri conceditur.

De electione nonnullorum Magiſtratuum. Cap. XXXVI.

POſtquam iudicio duorum Collegiorum, & Conſilij minoris, concurrentibus tamen tribus partibus ex quinq, ſuffragiorum, nuncupati fuerint duo, aut ad plus quatuor ciues: pro unoquoque infraſcriptorum officiorum, qui qualitatibus requiſitis in his, qui ad minus Conſiliũ promouendi ſunt, non careant; omnia eorum nomina ad Conſilium maius tranſmitti uolumus, ut iudicio ſuo, aptiorem unicuiq; muneri calculorum frequentia declaret.

Quorum Officiorum nomina ſunt hæc:

Prætor Sauonæ.
Commiſſarius, aut Capitaneus Clauarienſis.
Commiſſarius, aut Capitaneus Spediæ.

Commissarius, aut Capitaneus Sarzanensis.
Gubernator Corsicæ.
Locumtenens ultramontanus, seu Capitaneus, aut Prætor Ayacensis.
Commissarius Bonifacij.
Commissarius Caluæ.

Alia uerò munera, quæ per duo Collegia, & uiginti octo ciues cōferri solebant, in futurum per duo Collegia, & Consilium minus, concurrentibus plusquàm tribus ex quinque omnium suffragiorum, conferri uolumus. Quibus addere uoluimus eadem ratione cōferenda, Præfecturam Triremium; Legationes ad Principes destinandas extra Dominium; Præfecturas militum prætorianorum, qui Forum, & Prætoriū, & Vrbem custodiunt; Præfecturam Arcis Sauonæ, & Sinus Spediæ.

Cetera uerò Officia, quæ per Illustrissimam Dominationem solam, aut per Illustrissima duo Collegia tantum, aut per Collegium Procuratorum simpliciter conferri solebant (demptis tamen supra exceptis) eadem ratione in futurum conferenda esse cēsemus.

De præfectorum nonnullarum Arcium qualitatibus. Cap. XXXVII.

MAxima est habenda ratio Arcium, & munitorum locorum, quæ Reipublicæ propugnacula sunt. Iccirco decernimus Arces infrascriptas nullius fidei committendas esse, nisi Nobilium, qui annum excedant trigesimum; & per annos octo aliquam artem Mechanicā non exercuerint; quique in Consiliis uersati quandoque fuerint; aliisque uirtutibus præditi sint, quæ ad obeundum tale munus necessariæ sunt.

Arces omnes, & munitiora loca Illustrissimæ Dominationi subiecta. his tantum exceptis, quæ, & quas non descriptis committendas, & committenda esse duximus.

De Officiis conferendis in Ciues non descriptos. Cap. XXXVIII.

COnueniens est eorum etiam rationem habere, qui in libro Ciuilitatis descripti non sunt; nam cùm & ipsi Reipublicæ onera subeant, & patiantur, æquū est etiam eos Reipublicæ commodis, & fructibus perfrui, & gaudere. Sancimus itaque infrascripta Officia, quàm primum uacauerit, in Ciues non descriptos, & non in alios, omnino conferenda esse. Ea tamen Lege adiecta, quòd ubi in aliquo eorum agatur de tractanda publica, uel aliena pecunia, non prius ad illud obeundum admittantur, quàm idoneam cautionem præstiterint.

Omnia officia Scribarum, & Notariorum, tam eorum, qui à Secretis sunt Illustrissimæ Dominationis, quàm qui Collegio Procuratorum, Officio Sancti Georgij, Supremis, Prætori, Rotæ, tam ciuili, quàm criminali, omnibusq; Magistratibus, tàm in Ciuitate, quàm in Riparijs, in Insula, & demum in vniuerso Dominio assident.

Officia omnia Consulum rationis.

Omnia officia receptorum pecuniarum, quos vulgus Capserios appellat, tam apud Officium S. Georgij, quàm apud licitatores vectigalium, & omnium redituum publicorum.

Officium vnum inter Censores. inter Conseruatores Sanitatis vnum. inter Præfectos annonæ vnum.

Præturas insuper infrascriptorum locorum.

Tabiæ.	Vultabij.
Rapalli.	Costæ uadorum.
Castrinoui.	Varaginis.
Gauij.	Stellæ.
Framuræ.	Castilioni.
Montis rubei.	Rimazorij,& Manarolæ.
Vernatię,& Cornilię.	Portus ueneris.
Sigestri.	Coruariæ.
Trioriæ.	Carri,& Castelli.
Moneliæ.	Godani.
Vuadæ.	Arculæ.
Cerianæ.	Vezzani.
Recchi.	Præfecturas Arcis Lericensis.
Petræ.	
Ceruij.	Arcis Sarzanellæ,&
Andoriæ.	Arcis Gauij.

Et omnia alia officia iam dictis inferiora, quæ alias per Illustrissima duo Collegia conferri solebant. His addere uoluimus infrascripta alia officia, in quibus ciues etiam non descripti participare poterunt.

Officia Vicariatus

Sauonæ.	Spediæ, &
Clauari.	Bastitæ in Corsica.
Nouarum.	

Omnia autem supradicta officia, & quæque alia, quæ tam descriptis, quàm non descriptis conceduntur, gratis conferri mandamus. excepta tamen Gabella, quam Stagij uocant; cui nullum afferre præiudicium intendimus.

De Scribis, seu Secretariis.
Cap. XXXIX.

IVstis rationibus moti, noluimus Officium Scribarũ, qui Excellentissimo Duci, ac Gubernatoribus à Secretis inseruiunt, perpetuum esse: sed quinquennij curriculo præscribi debere; neq; prorogari posse ultra triẽniũ, si ita è re ipsius Reipublicæ esse hi, quibus huius electionis auctoritas demandata est, concurrentibus duabus partibus ex tribus suffragiorũ, arbitrati fuerint. Horũ electio Excellentissimo Duci, duobus Collegiis, ac minori Consilio credita est. qui ex omnium ciuium non descriptorũ numero uirtute, probitate, moribus, prudentia, continentia, ac fide insignes, & huic muneri aptiores, quique ætatis suæ annum uigesimum quintum expleuerint, eadem uotorum frequentia, quam in prorogatione requisiuimus, seligent. Hosce, ubi munus suum fideliter, & legaliter expleuerint, uoluimus Nobilitate donare, quam ipso iure, & facto statim ac ab officio cũ commendatione dimissi fuerint, adipiscentur; ut tam insignis præmij, & gloriæ desiderio uicti, ad bene de Republica merendum accendantur.

Horum, qui nunc in officio hoc seruiunt, cùm uirtus, fides, probitas omnibus satis perspecta, & cognita sit, munus quinquennio adhuc durabit; si ita hi, qui eligendi eos ius habent, arbitrati fuerint; sine spe prorogationis. Lapso autem tempore, uacabunt, & omnia acta, scripturas, literasùe, quæ ad eorum munus pertinent, successoribus suis in officio integrè consignabunt. quas in publico Archiuio recondi, & diligentissimè conseruari uolumus. Non intendimus tamen hac Lege tollere laudabilem morem ipsius Reipublicæ: quinimmo decernimus teneri eos singulo

anno ab Illustrissima Dominatione litteras confirmatorias obtinere, in fidem, et testimoniũ bene gesti muneris sui. quas si impetrare non poterunt, à suo munere cessent. Non obstantibus quibuscunq; Decretis, Legibus, aut Statutis in contrarium existentibus, si quæ sunt.

De Conseruatoribus Pacis. Cap. XL.

POstquam DEI Optimi Maximi beneficio, nouis Legibus promulgatis, & æquo animo receptis, ac inter Ciues sincera, & inuiolabili pace sancita, amplius de bello agendum non est, cùm maxime eius Magistratus iam sublatus sit; uisum fuit constituere ordinem Ciuium, quos Conseruatores Pacis appellamus. Horum præcipua cura erit, Matrimonia tractando, & stabiliendo, Ciuium animos, quoad fieri poterit, uincire, & coniungere. De simultatibus uerò, & rixis, quas indies inter Ciues oriri continget, sedulò inquirent, easque, quàm citius fieri poterit, (ne morbus iste in Republica adeo exitiosus, altius serpat) conciliatis hominum animis, tollere, & radicitus extirpare conabuntur. Contumaces, & eorum dicto non audientes ad Illustrissimam Dominationẽ deferent, quæ, causa cognita, oportune prouidebit: nõ retardato tamen cursu Iustitiæ. Pro horum electione, ex Illustrissimis Collegiis tres sorte eligentur, quorum singuli duos ad hoc munus idoneos nuncupabunt. Horum autem tres, qui frequentiori calculo recepti fuerint, Pacis Conseruatores erunt. eorum munus biennale erit.

De Legum Conſeruatoribus, & Iuramento dando. Cap. XLI.

NIhil prodeſſet Leges compilaſſe, ac Rempublicam bene inſtituiſſe, niſi etiam prouideretur, quòd Sanctiones iſtæ ſuum ſortirentur effectum, ac executioni mitterentur. Hac ratione erigere voluimus ordinem duorum Ciuium grauiſsimorum, quos Legum Conſeruatores appellauimus. Horum præcipuum munus erit electionibus Ducis, ac Magiſtratuum omnium, & præcipue triginta Electorum, qui Conſilij maioris, & minoris creandi ius habent, & quibuſcunque electionibus aſsiſtere; curareq; quòd antequam ad id manus apponatur, Lex ſuper ea electione, de qua tunc agetur, condita, publicè alta, & intelligibili voce omnibus legatur; & ſolemnitas, & forma, quæ in eis comitijs ſeruanda eſt, non modo ad memoriam reducatur, verum omnino obſeruetur. Iuramentum Ciuibus his, quibus ius eligendi demandatum eſt, dari curabunt in manibus Illuſtriſsimi Ducis in forma infraſcripta. His, qui ad aliquod munus aſſumpti fuerint, aliud iuramentum in forma pariter infra deſcripta, antequam ad Magiſtratum accedant, dari curabunt. Fraudibus, quæ in comitijs quibuſcunque fient, & quæ præuideri per nos non potuerunt, occurrent. & ſi quem in fragrāti crimine deprehenderint, ad Illuſtriſsimum Ducem ſtatim deferent, qui eum vtriuſque voti impotem declarabit; prout nos tenore præſentium declaramus; & pro modo culpæ grauiori etiam pœna mulctabit. Biennale erit hoc munus. horumq; electio ad duo Collegia, & Conſilium minus pertinebit.

Forma iuramenti eligere debentium.

IVro ego N. ad Sancta Dei Euangelia manibus corporaliter tactis scripturis, & in animam meam, me in electione, quam hodie facturus sum de .... remoturum ab animo meo iram, amicitiam, amorē, odium, proficuum affectum ad quemcunque colorē, & factionem: Sed Deum tantū ante oculos habiturū; & huius Reipublicæ, & Libertatis nostræ, publicæue quietis conseruationem, daturumq; suffragium meū illis tantum, qui mihi uirtute, prudentia, fide, & integritate præstantiores uidebuntur. Ita me Deus Optimus Maximus adiuuet; & hæc Sancta Dei Euãgelia.

Forma Iuramenti iam Electorum.

IVro ego N. ad Sancta Dei Euangelia, manibus corporaliter tactis scripturis, & in animam meam, me munus hoc mihi demandatum legaliter, & fideliter obiturum; & huius Republicæ Libertatē, publicamque quietem, quantum in me erit, curaturum, & defensurum. Ita me Deus adiuuet, & hæc Sancta Dei Euangelia.

De electione Conseruatorum Legum. Cap. XLII.

ERreximus Officium, quod Conseruatorum Legum appellatur; atque id summa cū ratione. cùm, sublatis Legibus, aut eis nequaquam obseruatis, necesse sit Rempublicam, uti anima carentem, omnino perire, ac ruere. Proinde uolumus per duo Collegia, & Consilium minus medio mense Ianuario, concur-

rentibus tribus partibus ex quinque ſuffragiorum, duos Ciues optimos eligi debere, qui in Rempublicam propenſo ſint animo, & qualitatibus, quas in Gubernatoribus requiſiuimus, non careant. Horum ita Electorum pietati, & prudentiæ per biennium Legũ conſeruationem: immo Reipublicæ ſalutem, & uitam eo, quo poſſumus, ſtudio, & ardore commendamus. Quòd ſi medio hoc tempore Conſeruatores iſti, aut alter eorũ deceſſerit, uel recedat, non rediturus breui, ſtatim mandamus ſuppleri numerum; ne Magiſtratus, adeo in Republica neceſſarius, aliquo tempore uacet. Pro hac prima uice eligimus in Conſeruatores Magnificos Dominos Lucam Iuſtinianum, & Nicolaum, alias Nicheroſum Pallauicinum.

De uacationibus Magiſtratuum. Cap. XLIII.

NE Ciues hi, qui elato animo ſuapte natura ſunt, primariorum Magiſtratuum frequentia elatiores fiant, atque inde in tyrannidem declinent: quod maximè fugiendum eſt in Republica; Sancimus eum, qui Ducalis dignitatis munere ſemel functus fuerit, non poſſe iterum ad eiuſdẽ dignitatis culmen euehi: niſi prius lapſis quinque annis, à fine officij uumerandis. Qui item ſemel Gubernator fuerit, non poſſe pariter, niſi lapſo quinquennio ut ſupra, iterum ad eundẽ Magiſtratum promoueri. Eum autem, qui Procurator ſemel electus fuerit, uacare debere ab eo munere per quadriennium. Qui uerò in altero Conſiliorum fuerit, per annum. Non prohibendum tamen exiſtimauimus quin Gubernator, aut Procurator, ubi omnibus qualitatibus, quas dignitas ſuprema expoſtulat, præditus ſit, in Ducem eligi poſsit. Ceteras

uerò uacationes, tam munerum, quàm familiarum, uti non necessarias, tollendas esse arbitramur.

De Prouisionibus; quæ fieri debent suprema auctoritate. Cap. XLIIII.

LIcet eo, quo possumus studio, & feruore administrationem iustitiæ criminalis iuxta Legum, Statutorumque formam Prætori, & Rotæ ita commendauerimus, ut nemo posit nec cumulatiuè, nec priuatiuè eorum iurisdionem impedire; Non ignoramus tamen quandoque non modo in Ciuitate, uerùm in Dominio euenire posse subitos quosdam, & repentinos casus, in quibus seruata, & non seruata forma iuris, & suprema auctoritate, ac regia manu prouidendum est; ne publica quies, ac pacificus Reipublicæ Status perditum eant, cùm uel Populus insanit, uel seditiosi tumultuantur, uel perditorum, & flagitiosorum hominum turmæ uias publicas hostili more inuadunt, agrosq; , & ditionem Genuensem depopulantur. Hisce casibus, & aliis huiusmodi, quibus ad Illustrissimam Dominationem pertinet auctoritate sua omnia sedare, Excellentissimus Dux, iunctis duobus Collegiis, uocatoq; Prætore, quatenus expediat, & Rota, ut auctoritati etiam consilium iungatur, & nulla interposita mora, scelerum auctores debitis pœnis affici curabit. mox participes, & suspectos detineri faciet; ueritatem criminis inquiret, ut pro modo culpæ quisque debitas luat pœnas.

Quòd si aliqui Commissarii delegandi erunt, qui Prouinciam lustrent, & facinora compescant, nonnisi hi, qui graues aliquos Magistratus gesserunt, eligentur; ut suprema auctoritas grauissimis tantum uiris, & prudentibus committatur.

De gratiis, & forma, in illis concedendis, obseruanda. Cap. XLV.

IN concedendis gratiis delictorum, quarum auctoritas apud Illustrissimum Ducem, ac duo Collegia resídet, concurrentibus uotis duarum partium ex tribus, illud aduertendum duximus non licere, quòd absque legitima partis offensæ remissione in his casibus, in quibus requiritur, aut, ea extincta, hæredis sanguinis, & bonorum, Princeps suam exerceat clementiã. In casibus uerò criminis læsæ Maiestatis, & seditionum, in quibus Principem decet quasi esse inexorabilem, non esse concedendam gratiam, nisi ex magna causa, & ob bonum publicum, & interuenientibus omnibus uotis, & utriusque Collegij, ac minoris Cõsilij. In infrascriptis uerò casibus, qui grauissimi, & atroces sunt, scilicet homicidij animo deliberato patrati, Parricidij; Assassinij; mandati ad occidendum, sequuto tamen effectu homicidii in officialem; robariæ in strata publica; fabricationis falsæ monetæ; raptus Monialium, aut mulierum honestarum, nonnisi interuenientibus duabus partibus ex tribus, & utriusque Collegij, & minoris Consilij litteras gratiæ, aut restitutionis esse concedendas.

De Procuratoribus perpetuis Sindicandis. Cap. XLVI.

QVI cum honore, & commendatione Ducatus munus obierunt, in præcedentis dignitatis honorẽ, perpetui Procuratoris munere, antiquarum Legum beneficio, funguntur; id quod & nos laudamus. Verùm ne horũ animi ex perpetui officij auctoritate elatiores, quàm par est, fiãt, uoluimus eos singulo bien-

nio Sindicatui supremorum, & aliorum quinque ex Consilio minori tunc sorte eligendorum, subiicere; qui diligenter eorum acta in officio, & administratione reuideant. Et si quid per eos contra Leges commissum fuisse compererint, debitis poenis afficiant. Insuper nolumus Procuratores perpetuos in electionibus Prætoris, Auditorum Rotæ criminalis, nec ciuilis, Aduocatisùe Fiscalis aliquo modo uotum suum dare posse.

De condendis Legibus. Cap. XLVII.

SI in aliquo maturè, & prudenter est agendum, aut grauiori cum consilio: id in materia Legum condendarum agendum est; sunt enim firmamentum, & basis totius Reipublicæ; cùm ipsis uiuendum sit: nec cõtra eas aliquo modo eundum. Et propterea uniuersi Populi (si commode fieri posse) consensus requirendus esset, cùm uel de noua Lege condenda, uel de aliqua abroganda tractatur. Verùm consulentes & utilitati, & necessitati; Sancimus nullo modo nouas Leges condi, quæ præsentibus, quibus nunc uiuitur, & quæ à nobis aut conditæ, & condendæ, aut approbatæ fuerunt, contrariæ sint, neque iam conditas, ac cõdendas, & approbatas abrogari, aut corrigi, siue emendari, nisi, coactis prius Collegiis, maturè consulatur; & si quatuor partes ex quinque non approbauerint, nihil actum censeatur: ubi uerò approbauerint, deferantur omnia ad Consilium minus discutienda; cuius nisi quatuor ex quinque consenserint, nihil conclusum intelligatur: ubi uerò consentiant, denuo omnia maturè Consilij maioris consultationi subiaceant; & nisi frequentiori eorum uoto approbetur, nihil pariter actum existimetur.

Alias uerò Leges, quæ non contrariantur ut supra, nonnisi per duo Collegia, & Consilium minus, concurrentibus duabus partibus ex tribus, fieri posse declaramus.

De Pace, Bello, Fœdere, & adhærentia. Cap. XLVIII.

VBI maius periculum est, ibi cautius, & maturius esse aduertendũ existimauimus. Propterea quotiescunque tractandum erit de Bello ineundo, uel de Pace, aut Tregua sancienda, aut adhærentia stabilienda, siue fœdere cum aliquo Principe, aut Republica iciendo; aut si aliquid aliud simile, & graue, quod statũ Reipublicę tãgat, decernendũ erit; nolumus aliquid sanciri, aut executioni mitti, nisi prius maturè, & modo, ac ordine, quo infra, consulatur. In primis igitur coràm Illustrissimis Collegiis id omne plene trutinabitur; & nisi quatuor ex quinque partibus cõsenserint, nihil actum intelligatur: Vbi uerò conueniant, conuocato Consilio minori, idem proponatur, & diligenter discutiatur; & nisi quatuor ex quinque illud approbauerint, nihil conclusum, nec sancitum intelligatur.

De Pedagiis, Collectis, & Vectigalibus de nouo non imponendis, nec impositis tollendis, nisi seruata forma. Cap. XLIX.

NEmo est, qui non intelligat nouas Pedagiorum, Collectarum, Vectigaliumùe impositiones Populis esse admodum graues. Proinde mandamus nemi-

ni licere in Republica Genuensi de nouorũ onerum impositione decernere, nisi Consilio maiori; quod Principem ipsum, & Rempublicam refert; neque id fieri posse uolumus, nisi prius Illustrissima duo Collegia, & Consilium minus maturè consuluerint, ac, con currentibus duabus partibus ex tribus, declarauerint non modo necessitatem sube[illegible] uerùm etiam nullam neque meliorem, nec æqualiorem formam inueniri, qua opportunius Reipublicæ necessitati consuli possit. Idem intelligatur sancitum, ubi agendum erit de tollendis iam impositis.

De Doctoribus, & Medicis.

Cap. L.

DOctores, tam Legum, quàm Artium, & Medicinæ talari ueste utantur; nec sine ea incedant. Contrafacientes, priuilegiis, & immunitatibus suis biennio carebunt; Iureconsulti postulare, Medici uerò cũ Collegis suis de communium infirmorum cura conferre per triennium non poterunt, & in eorum Collegiis utriusque uoti impotes erunt.

Hisce, quòd maximo usui sunt in Republica, nec medio cre ei ornamentum afferunt, uolumus omnino obseruari priuilegia, & immunitates, sublatis fraudibus, si quæ sunt.

Ratio eorum dignitatis postulat, & ita obseruari uolumus, ut ab omnibus Magistratibus, excepto Illustrissimo Duce, & Gubernatorum Collegio, sedentes, & tecto capite & audiantur, & excipiantur. possintque ad omnes in Republica dignitates promoueri, etiam quòd Consiliarij maioris, uel minoris munus, aut alios Magistratus nũquã obierint, Suprema excepta.

Collegium Iureconsultorum tenebitur in futurũ quot-

annis

annis duos ſui ordinis ſumminiſtrare, qui pauperes, & miſerabiles perſonas tam in Foro ciuili, quàm criminali gratis, & pietatis ergò tueantur, & protegant.

Prӕterea Medicorum ordo duos ex Collegis ſuis ſingulo anno nuncupabit, qui gratis pauperibus, & miſerabilibus perſonis in medendo diligentem, & piam operam prӕſtent.

Hebrӕi à poſtulatione, & medela omnino abſtineant, & quicunque alij, qui Doctoratus diplomate caruerint.

Procuratores, & Prӕfecti annonӕ non participẽt in commodis ſui muneri.

Cap. LI.

QVò magis grauiora negotia fidei ſuӕ cõmiſſa eſſe quis perſpicuit, eò magis intelligere debet, ſibi elaborandum, ut fidei, quӕ de eo concepta eſt, rerũ exitus egregiè reſpondeant. Id autem facile unuſquiſque conſequetur, ſi illud unum ante oculos habuerit. homini libero nihil Patria ipſa carius eſſe debere. Iccirco Procuratores tam perpetui, quàm temporales, quibus patrimonij, ac publicorum redditunm, qui nerui Principis dicuntur, cure demandata eſt, ſciant, ſibi maximè cauendum, ut mundas ab omni auaritiӕ labe habeant manus, & (quod caput omnium eſt) ne in licitationibus, emptionibus, aut conductionibus publicorum reddituum aliquo modo directè, aut indirectè participent, neùe publica pecunia aliquo modo, nec etiam minima in parte, aut breuiſsimo tempore pro rei priuatӕ commodis utantur, aut gaudeant. Prӕfecti item annonӕ caueant, ne in cõparanda re frumentaria, aut in ea ad Vrbem

traducenda aliquid commodi priuatæ rei adſcribant, aut publicam hanc adminiſtrationem cum priuata aliquo modo cōmiſceant. Quòd ſi ſecus feciſſe cō-pertum fuerit, ſciant ſe, uti indignos, inhabiles ad Magiſtratus factos eſſe,& pœna pecuniaria arbitrio Supremorum plectendos.

Quòd dotes anteriores tempore præferantur Officio S. Georgij poſteriori. Cap. LII.

INtelleximus inoleuiſſe conſuetudinem in Ciuitate Genuæ, aut Lege aliqua, aut ritu firmatam,qua mulieres, quæ pro dotibus ſuis bona mariti obligata habent, ſi concurrant cum Officio S. Georgij etiam poſteriore creditore, ab earũ tamen iuribus excluduntur; quod & iuri, & omni æquitati maximè aduerſatur. Huic igitur abuſui prouidere uolentes, publicæq; honeſtati, & utilitati conſulentes, ne mulieres indebitè indotatæ remaneant, edicimus, & hac præſenti Lege decernimus,quod ſi in futurum concurrat officium S. Georgij cum mulieribus dotem ſuam repetentibus, diſpoſitionem Iuris communis ſeruari debere; ſublatis quibuſcunque Legibus, Statutis, aut conſuetudinibus, etiam immemorabilibus in contrarium facientibus.

De Seditioſis. Cap. LIII.

NIhil eſt, quod publicam quietem,quæ in Republica ſummopere conſeruanda eſt, facilius perturbare, ac ſubuertere poſsit, quam Seditioſorum prauæ, & iniquæ uoluntates, ac temerarij auſus. Ideo ſanci-

sancitum est, quòd si quis aliquo modo in hoc crimen inciderit, si auctor sceleris fuerit, bonorum publicatione mulctetur, & ulterius capita puniatur. quòd si non auctor: sed complex fuerit, ultra iam dictā pœnam confiscationis, perpetuò remiget. Contra hoc genus hominum adeo Reipublicæ exitiosum Iudices procedent non modo ad accusationem partis, uerùm etiam ex officio. Accusatores occulti tenebuntur, & quartam partem bonorum eius, qui accusatus fuerit, & de hoc crimine legitimè damnatus, in præmium consequentur.

De Gladiatoribus, & Sicariis, quos Brauos vulgus appellat. Cap. LIIII.

NVllum est hominum genus, quod in Republica, aut alia Ciuitate rectè instituta, sit adeo abominabile, quàm Gladiatores, & Sicarij, quos uulgus Brauos, seu Scauezzos appellat, qui iuuentutem omnem bene compositam ad seditiones, rixas, & digladiationes promouent, & excitant, subortas casu contentiones fouent, & nutriunt; ut ab imprudentibus adolescentibus pecunias extorqueant, Hanc igitur pestem ab hac Republica eradicare uolentes, mandamus hoc genus hominum statim è Ciuitate eijciendum esse; sub pœna Triremium triennalium.

De Conuenticulis. Cap. LV.

COmpositis iā rebus, & stabilito quieto Statu Reipublicæ, nihil reliqui est, nisi eam intra cancellos, qui præstituti sunt, continere. Id autem, ut facilius fieri posit, dedimus opportunas Leges ac instituta,

quæ si obseruentur (ut confidimus) speramus futurum, ut Respublica quotidie magis florescat, & augeatur. Ad maiorem uerò securitatem, sancimus per Illustrissimam Dominationem prouidendum esse ut conuenticulæ, quæ, sub imagine boni, aut priuatæ hylaritatis, iniquis consiliis, ac perfidis tractatibus uiam aperuerint, omnino tollantur.

Confirmatio Priuilegiorum, & immunitatem Illustriss. Ioannis Andreæ Auriæ, prout hactenus obseruata fuerunt.

Cap. LVI.

DOnauit Andream Principem Auriam Ciuē suum optimum, ac de ea optimè meritum Respublica Genueñ. nonnullis immunitatibus, priuilegiis, & exemptionibus; memor tam insignis, ac præclari ab eo beneficij accepti; utpotè qui Patriam, multis rebus præclarè gestis insignem: sed alieno iugo suppositam, incredibili erga eam pietate ductus, abiecta prorsus ab animo omni ambitione, pristinæ restituit libertati. Eius etiam indelendam ab animis hominū memoriam, erecta Statua marmorea, ac publico lautæ domus dono Illustrauit. Hæc, & alia uirtutis, & gloriæ condigna præmia Ioanni Andræ Nepoti, & auitarum uirtutum, tam in conseruanda Libertate Patriæ, & eius dignitate amplificanda, quàm in bellicæ, & naualis militiæ gloria hæredi, & uero successori, prout hactenus obseruata fuerunt, ac eius familiæ omnino obseruari uolumus.

De eligendis Magiſtratibus pro nunc per Illuſtriſsimos Miniſtros.

Cap. LVII.

ANimaduertimus Magiſtratus, qui pro nunc moderandæ Reipublicæ Genuenſi præficiendi ſunt, nequaquam ſecundum modum, & formam in Legibus, quas nuper compilauimus præſcriptam, eligi poſſe, niſi prius iactis fundamentis, & conſtitutis ordinibus Magiſtratuũ, ex quibus ſucceſſores poſtmodum proſilire, atque inſurgere debent, iuxta ea, quæ per nos accuratè fuerunt ſancita; Neque expedire, aut decere, quòd ſecundum antiquarum Legum normã, quas in hac parte nunc abrogamus, atque abolemus, promoueantur. Minus etiam conuenire exiſtimauimus relinquendum hoc eſſe arbitrio Ciuium, qui ſine certa Lege inter ſe conflictantes, nouos poſſint in Ciuitate tumultus excitare, nondum integre veteribus extinctis. Proinde neceſſitati ipſi cedentes, & facultate, ac bailia nobis attributa, pro bono, iuſto, ac pacifico ipſius Reipublicæ regimine utentes, menti etiã Principũ noſtrorũ inhærentes, qui poſt maturã harũ omnium ſanctionũ noſtrarũ conſiderationem, & diſcuſſionẽ, & quibus de iure Italiæ, & totius Chriſtiani orbis pax, & quies commendata eſt, eam nobis litteris ſuis ampliſſimè declarauerunt; omniq; meliori modo uia, & forma, qua poſſumus, & nobis tributa eſt, Hac preſenti Lege inuiolubiliter obſeruanda ſancimus, & ſtatuimus, Magiſtratus maiores, videlicet Gubernatores, qui his noſtris Legibus ſupplendi ſunt Conſiliũ maius, & minus, adminiſtrationi criminalis iuſtitiæ præficiendos; necnon Magiſtratuũ Seminarium, quod noſtris Legibus erigendum eſſe du-

ximus pro hac prima uice à nobis eligendos, & statuendum esse; eosque ita electos, & constitutos ad Reipublicę regimen, & iustitiæ administrationem recipi, & admitti debere, & in suo officio manuteneri, donec integrè muneris sui cursum peregerint, iuxta nostrarum Sanctionum seriem, & tenorem. Ceteros uerò Magistratus, quos in futurum creari continget, nonnisi seruata ad unguem forma nostrarum Constitutionum, eligi, aut creari posse decernimus.

Electio Magistratuum, & Consiliariorum, ac Seminarij. Cap. LVIII.

PRouidere igitur uolentes nouæ Magistratuum, & Consiliorum electioni iuxta ea, quæ per nos sancita fuerunt; Eligimus ex uniuerso Nobilitatis ordine infrascriptos, quos graues aptos, & de Republica benemeritos, reiectis prorsus ab animis nostris omnibus aliis respectibus & causis, existimauimus, eosq; singulis Magistratibus (debite referẽdo) modo quo infra addiximus.

In primis pro Gubernatoribus tum subrogandis in locum cedentium, tum supplendis usque ad numerum duodenarium iuxta per nos ordinata Magnificos Dominos uidelicet.

Hectorem Fliscum, usque ad Medium Iunium anni præsentis.

Octauianum Saulium, usque ad medium Decembrem anni 1577.

Franciscum Spinulam quon. Baptistæ, quon. Antonij, usque ad medium Decembrem 1577.

Siluestrum Cattaneum, usque ad medium Iunium anni 1577.

Ioannem Baptiſtam Pallauicinum quon. Damiani, uſque ad medium Decembrem 1676.

Bartholomeum Lomellinum, uſque ad Medium Decembrem anni 1577.

Pro Procuratoribus uerò in locum cedentium Magnificos Dominos, uidelicet.

LVcam de Nigronibus, &
Hieronymum Caneuarium: ambos uſque ad medium Decembrem anni 1577.

Pro Conſilio maiori Magnificos Dominos, videlicet:

FRanciſcum Saluaigum quō. M. Ambroſii.
Octauianum Arquatam.
Ioannem Baptiſtam de Cauo.
Iulianum Saluaigum, q. Lucæ.
Paulum Saluaigum, q. Leonardi.
Petrum Vernatiam, q. Bernardi.
Andream de Eccleſia.
Stephanum Confortum.
Ioannem Marinum, q. Laurentij.
Iulianum Marinum Marroſellum.
Gregorium de Turri.
Vincentium Riparoliam, q. Petri.
Octauium Riparoliam Iuris Doctorem.
Hieronymum Marinum, q. Pauli.
Dominicum de Turri.
Nicolaum de Marco.

Pelegrinum de Palio.
Ioannem Pansanum Marinum.
Ioannem Antonium Marinum, q. Iacobi.
Stephanum Dauaniam.
Percivalem Cattaneum, q. Accellini.
Franciscum Cattaneum, q. Stephani.
Simonem Oliuam.
Alexandrum Cattaneum, D. Siluestri.
Cæsarem Cattaneum Vescontis.
Ioannem Baptistam Zerbinum.
Hieronymum Cattaneum, q. Philippi.
Ambrosium Cattaneum, q. Baptistæ.
Dominicum Cattaneum, q. Baptistæ.
Franciscum Zoalium.
Edoardum Cigalam.
Alexandrum Squarciaficum Cigalam.
Vincentium Bondinarium.
Alexandrum Cigalam, q. Nicolai.
Nicolaum Cigalam, q. Vincentij.
Octum Cazerium.
Vrbanum Fliscum, D. Hectoris.
Laurentium Fliscum, q. Hectoris.
Laurentium Fliscum. q. Stephani.
Nicolaum Paxerium.
Ioannem Baptistam Ragium, q. Io. Baptistæ.
Raphaelem Ragium.
Ioannem Saluaigum, q. Benedicti.
Augustinum Saluaigum, q. Ambrosij.
Hieronymum Marinum, q. Francisci.
Augustinum Marinum, q. Donaini.
Petrum Baptistam Cattaneum Iuris Doct.
Bartholomeum Lazaniam.
Gasparem Oliuam.
Baptistam Bauam.

Franci-

Franciſcum Taliacarne Iuris Doct.
Antoniotum Cattaneum Stephani.
Stephanum Cigalam, q. Bartholomei.
Antonium de Brignolis.
Emanuelum Fliſcum, q. Petri.
Petrum Baptiſtam Fliſcum, q. Gregorij.
Damianum Fliſcum, q. Lucæ.
Marcum Antonium Rauaſchierium.
Federicum Fliſcum Laurentij.
Franciſcum Fliſcum D. Hectoris.
Benedictum Caneuarium.
Ioannem Stephanum Moronum.
Ioannem Maruffum.
Ioannem Baptiſtam Lercarium, q. Stephani.
Baptiſtam Buronum.
Baptiſtam Camillam.
Nicolaum Serram.
Iacobum Lercarium, q. Franciſci.
Iacobum de Saluo.
Benedictum Pernicem.
Auguſtinum Gurlerium.
Angelum Lercarium, q. Lucæ.
Nicolaum Lercarium, q. Franciſci.
Camillum Lercarium Camillam.
Octauianum de Albara.
Iacobum de Nigro, q. Ioannis.
Stephanum Paſquam.
Edoardum de Nigro Phyſicum.
Dominicum de Auria, q. Stephani.
Antonium Inuream.
Nicolaum de Auria, q. Reuerendiſs.
Silueſtrum Inuream.
Georgium de Auria, q. Melchioris.
Auguſtinum de Auria, q. Iacobi, q. Auguſtini.

Ioannem Baptiſtam de Auria, q. Dominici.
Io. Hieronymum Lercarium, D. Io. Baptiſtę
Stephanum Buronum.
Hieronymum Gallum, q. Dominici
Nicolaum Lercarium, q. Franciſci.
Ioannem Franciſcum de Nigro, q. Benedicti
Nigronum de Nigro, q. Philippi.
Ambroſium Carmagnolam,
Baptiſtam Groppalum,
Lucam de Prato.
Philippum de Nigro, D. Ioannis.
Laurentium de Nigro, q. Nicolai.
Ioannem Franciſcum Paſquam.
Bernardum Caſtaneam.
Dominicum Grillum.
Franciſcum Vignolum.
Laurentium Nigronum, q. Petri.
Baptiſtam Nigronum, q. Baptiſtæ.
Paulum Viualdum, q. Antonij.
Hieronymum Axeretum.
Antonium Sophiam.
Chriſtophorum de Iudicibus Iur. Doct.
Iacobum Viualdum, q. Baptiſtæ.
Paulum Grimaldum, q. Auguſtini.
Vincentium Duratium.
Ioannem Baptiſtam Groppalum.
Gaſparem de Sancto Petro.
Nicolaum de Nigro, q. Pauli.
Angelum de Maiolo.
Silueſtrum Vſuſmaris.
Baptiſtam Maiolum.
Paulum Delphinum.
Raphaëlem Oliuam.
Auguſtinum de Iudicibus.

Herculem Castilionum.
Iacobum Robertum.
Alexandrum Rubeum.
Ioannem Baptistam Grimaldum, q. R.^{mi}
Bartholomæum Ritium.
Augustinum Grimaldum, q. Io. Baptistæ.
Lucam Grimaldum, q. Francisci.
Paulum Spinulam, q. Stephani.
Philippum Spinulam, q. Ambrosij.
Benedictum Spinulam, q. Pauli.
Baptistam de Turri, q. Leonardi.
Danielem Spinulam, q. Nicolai.
Io. Paptistam Spinulam, q. Antonij.
Nicolaum Spinulam, q. Lucæ.
Iofredum Spinulam, M.^{ci} Lucæ.
Nicolaum Spinulam, q. Steph. Iuris Doct.
Iacobum Spinulam, q. Federici.
Io. Baptistam Gentilem, q. Iacobi.
Raphaelem Odonum.
Ioannem Odonum.
Ioannem Senaregam.
Io. Baptistam de Auria, D. Antonij.
Paganum de Auria.
Ioannem de Regibus.
Franciscum Clauexanam Iur. Doctorem.
Clementem de Ruere.
Nicolaum de Auria, q. Io. Iacobi.
Marcum de Auria, q. Stephani.
Nicolaum de Auria, q. Iacobi, q. Petri.
Prosperum de Auria, D. Dominici.
Baptistam de Ricardis.
Marcum Fociam.
Franciscum de Auria, q. Nicolai.
Baptistam Garbarinum.

Stephanum Gentilem, q. Constantini.
Bartholomæum Coronatum.
Georgium Gentilem, q. Constantini.
Stephanum Pinellum, q. Augustini.
Io. Franciscum Balbum, q. Nicolai.
Michaelem Adurnum.
Paulum Adurnum.
Thobiam Pallauicinum.
Galeatium de Auria.
Castelinum de Auria.
Io. Philippum de Auria, q. Lambæ.
Hieronymum de Auria, D. Pauli.
Nicolaum Cornerium.
Hieronymum de Nuce.
Benedictum de Auria, q. Io. Baptistæ.
Adrianum de Auria.
Pelegrum de Auria, D. Ioannis.
Alaramum de Auria.
Ludouicum Interianum, q. Oberti.
Nicolanm Gambaruttam.
Baptistam Parrisolam.
Ambrosium Interianum, q. Bartholomæi.
Franciscum Grossum, q. Laurentij.
Siluestrum de Passalio.
Ioannem Antonium Bassadone.
Lucam Siuori.
Franciscum Pallauicinum, q. Babilani.
Felicem Pallauicinum.
Andream Centurionum, D. Benedicti.
Iacobum Senestrarium.
Iacobum Moneliam, q. Mag. Benedicti.
Io. Baptistam Salutium.
Hieronymum Lumellinum, q. Augustini.
Franciscum Lumellinum, q. Baptistæ.

Ioannem Baptiſtam Seſterium.
Hieronymum de Clauaro, q. Lucæ.
Andream Pedralues.
Ioannem Lumellinum, q. Antonij.
Antonium Balianum.
Alexandrum Imperialem, q. Auguſtini.
Michaelem Portam.
Franciſcum Terrilem Phyſicum.
Nicolaum Balianum Iur. Doct.
Ioannem Baptiſtam Mercante.
Ioannem Iacobum Imperialem, q. Vincentij.
Baptiſtam de Terrili.
Nicolaum Sanguinetum Phyſicum.
Hieronymum Marinetum.
Io. Baptiſtam Ioardum, q. Benedicti.
Auguſtinum Lumellinum, q. Iacobi.
Angelum Lumellinum, q. Auguſtini.
Philippum Lumellinum, q. Franciſci.
Andream Picchenotum.
Lucam Iuſtinianum, q. Vincentij.
Petrum Ioſephum Iuſtinianum.
Hieronymum Iuſtinianum Roccataliatam.
Stephanum de Franchis, q. Nicolai.
Hieronymum de Franchis, q. Chriſtofori.
Auguſtinum Mulſinum.
Auguſtinum Garbarinum, q. Bartholomæi.
Dauidem Vaccarium Iur. Doct.
Baptiſtam de Ferrarijs, q. Galeoti.
Lucam de Fornarijs Iur. Doct.
Leonardum de Multedo.
Franciſcum Sauli, q. Dominici.
Philippum Sauli.
Antonium Gualterium.
Ioannem Grillum, D. Lucæ.

Paulum de Cattaneis.
Gottardum Biſcottum.
Petrum Cantellum.
Nicolaum Vignolum.
Ioannem Griffum.
Stephanum Doxium.
Alexandrum de Vultabio.
Io. Baptiſtam Nigronum, q. Petri.
Raphaelem Merellum Phyſicum
Io. Auguſtinum Airolum.
Iacobum Nigronum, q. Simonis.
Melchionem Nigronum, q. Siluagij.
Leonem Merellum.
Bernardum Bancherium.
Stephanum Viualdum, q. Franciſci.
Iulianum Benigaſsium.
Lazarum Viualdum, q. Hieronymi.
Antonium Viualdum, D. Pauli.
Antonium Cebam Grimaldum, q. Bernardi.
Bartholomæum Feretum.
Hieronymum Mulaſanam.
Anfreonum Cebam Grimaldum.
Hieronymum Zinum.
Angellum Ritium, q. Petri Pauli.
Io. Franciſcum Grimaldum, D. Baptiſtæ.
Auguſtinum Grimaldum.
Andream de Ferrarijs.
Auguſtinum Cebam Grimaldum, q. Antonij.
Laurentium Buzalinum.
Gerardum Cebam Grimaldum.
Ioannem Baptiſtam Petrarugiam.
Hieronymum Grimaldum, D. Luce.
Ioannem de Ferrarijs, q. Blaxij.
Lazarum Grimaldum, q. Auguſtini Iur. Doct.

Gregorium Spinulam, q. Io. Francisci.
Laurentium de Ferrarijs.
Dominicum Spinulam, q. Iacobi.
Gasparem Fransonum.
Andream de Benedictis.
Paulum de Benedictis.
Ambrosium Spinulam, q. Francisci.
Augustinum Pinelum.
Ioannem Augustinum de Raniolis.
Iulianum Spinulam, q. Accelini.
Ioãnem Baptistam Spinulam, q. Stephani.
Io. Augustinum Iustinianum, q. Nicolai.
Dionisium Spinulam, q. Hieronymi.
Thadeum Spinulam, q. Iacobi.
Ludouicum Spinulam, q. Francisci.
Franciscum Murchium.
Hieronymum Spinullam, q. Philippi.
Laurentium Spinulam, q. Quilici.
Antonium Argiroffum.
Stephanum Spinulam, q. Pauli.
Ambrosium de Ecclesia.
Matthæum de Ponte.
Dominicum Spinulam, q. Stephani.
Io. Baptistam Spinulam, q. Bernardi.
Antonium Roccataliatam, Hieronymi.
Paulum Spinulam, q. Gregorij.
Vrbanum Cauaturtam.
Stephanum Spinulam, q. Ambrosij,
Hieronymum Spinulam, q. Gregorij.
Pelegrum Rebuffum.
Io. Dominicum de Nouis Iur. Doct.
Thomam de Turi.
Nicolaum Parisolam.
Carolum Spinulam, q. Pauli.

Cattaneum Spinulam, q. Simonis Iur. Doct.
Io. Bapistam de Blaxia.
Lucam Spinulam, q. Iacobi Mariæ.
Io. Paulum Iustinianum.
Hectorem Spinulam, q. Augustini.
Sebastianum Spinulam, q. Gregorij.
Petrum Baptistam Cauanam, D. Io. Mariæ.
Obertum Spinulam, q. Francisci.
Hieronymum Spinulam, q. Gregorij Iur. Doct.
Franciscum de Luciano.
Francum Spinulam, q. Gaspatis.
Io. Baptistam Caluum.
Oratium Spinulam, q. Io. Mariæ.
Simonem de Iugo.
Ioannem Mariam Spinulam, D. Lucæ.
Conradum Spinulam, q. Panthaleonis.
Gregorium de Monterubeo.
Antonium Bonam.
Philippum Iussanum.
Antonium Mariam Spinulam, q. Iacobi.
Lazarum Spinulam, q. Ioannis Mariæ.
Paulum Baptistam Spinulam, q. Simonis.
Vincentium Carpeninum.
Damianum Spinulam Iur. Doct.
Bernardum Pelisonum.
Ioannem Franciscum de Franciscis.
Marcum Gentilem, q. Iacobi.
Nicolaum Gentilem, q. Ambrosij.
Dominicum Gentilem, q. Io. Baptistæ.
Paulum Gentilem, q. Gasparis.
Io. Andream Costapelegrinam. Iur. Doct.
Panthaleonem Gentilem, q. Simonis.
Thomam Gentilem, q. Benedicti.
Baptistam de Canali.

Vincen-

Vincentium Adurnum.
Demetrium Pinellum.
Io. Andream Pinelum, D. Io. Pauli.
Raphaelem Pallauicinum Marci Antonij.
Nicolaum Pallauicinum, q. Io. Francisci
Benedictum Siuorium
Gotardum Coronatum.
Innocentium Pallauicinum, q. Nicolai.
Andream Pallauicinum, q. Ludouici.
Iacobum Mariam Pallauicinum.
Carolum Palauicinum, q. Vincentij.
Benedictum Rotulum.
Augustinum Pallauicinum, q. Philippi.
Laurentium Capellonum.
Bartholomæum Caluum Hieronymi.
Augustinum Senestrarium, D. Iacobi.
Andream Centurionum, q. Dominici.
Laurentium Piccalugam.
Barnabam de Illice.
Sebastianum Centurionum, q. Iacobi.
Manfreonum Centurionum.
Benedictum Centurionum, q. Luciani.
Federicum Centurionum, q. Pauli.
Thomam de Calanis Physicum.
Stephanum Centurionum, q. Dominici.
Augustinum Centurionum, q. Iacobi.
Augustinum Centurionum, D. Hieronymi.
Ioãnem Baptistam Fatinanti, Illustrissimi.
Ioannem Centurionum, q. Francisci.
Leonardum Lumellinum, q. Hieronymi.
Augustinum Lumellinum, q. Philippi.
Iacobum de Alegro.
Benedictum Lumellinum, q. Io. Baptistæ.
Andream Lumellinum, q. Panthaleonis.

Iosephum Stratam.
Nicolaum Lumellinum, q. Io. Baptistæ.
Io. Baptistam Lumellinum, q. Babilani.
Nicolaum Saulium, q. Antonij.
Vincentium de Plebe.
Io.Baptistam Lumellinum, q.Pāthaleonis.
Laurentium Saulium, D. Octauiani.
Benedictum Lumellinum, q.Germani.
Io. Baptistam Lumellinum, D.Benedicti.
Io. Baptistam Passanum, q. Bartholomæi.
Augustinum de Facio.
Ambrosium Lumellinum, q. Philippi.
Christoforum Axeretum.
Ambrosium Lumellinum, D. Hieronymi.
Augustinum Lumellinum, q. Baptistæ.
Baptistam Spinulam, q. Hieronymi.
Benedictum Argirossum.
Ansaldum Iustinianum Iur. Doct.
Baptistam Iustinianum, q. Vrbani,
Carolum Spinulam, q. Luciani.
Io. Paulum Iustinianum, q. Nicolai.
Augustinum Spinulam, q. Stephani.
Ansaldum Grimaldum, Io. Baptistæ.
Gasparem de Franchis, q. Antonij.
Ioannem Iacobum Grimaldum, Pauli.
Balianum Fornarium.
Victalianum Fornarium.
Ioannem Spinulam, q. Nicolai.
Vincentium Fornarium, q. Io. Baptistæ.
Gasparem de Fornarijs.
Ioannem Hieronymum de Bene.
Ioannem Baptistam Compianum.
Io. Baptistam Fornarium, q.Bartholomæi.
Vincentium Ritium, q. Io.Matthæi.

Christophorum Spinulam, q. Georgij.
Baptistam Lumellinum, q. Baptistæ.
Bendinellum Saulium, q. Sebastiani.
Thomam Saulium, q. Iuliani.
Franciscum Vnciam.
Iosephum Stratam Physicum.
Bernardum de Sopranis.
Paulum Vincentinm Lumellinum.
Iacobum Guisum.
Iulianum Donatum.
Raphaelem Spinulam, q. Augustini.

Hi sunt numero quadringenti.

Pro Consilio minori Magnificos Dominos, videlicet.

Ioannem Saluaigum, q. Benedicti.
Augustinum Saluaigum, q. Ambrosij.
Hieronymum Marinum, q. Francisci.
Augustinum Marinum, q. Donaini.
Petrum Baptistam Cattaneum Iur. Doct.
Bartholomæum Lazaniam.
Gasparem Oliuam.
Baptistam Bauam.
Franciscum Taliacarne Iur. Doct.
Antoniotum Cattaneum, D. Stephani.
Stephanum Cigalam, q. Bartholomæi.
Antonium de Brignolis.
Franciscum Fliscum, D. Hectoris.
Benedictum Caneuarium.
Ioannem Stephanum Moronum.
Ioannem Marruffum.

Io.Baptiſtam Lercarium, q.Stephani.
Baptiſtam Buronum.
Baptiſtam Camillam.
Nicolaum Serram.
Iacobum de Nigro, q. Ioannis.
Stephanum Paſquam.
Edoardum de Nigro Phyſicum.
Dominicum de Auria, q. Stephani.
Antonium Inuream.
Nicolaum de Auria, q. Reuereñ.
Silueſtrum Inuream.
Gregorium de Auria, q. Melchionis.
Auguſtinum de Auria, q. Iacobi, q. Aug.ni
Io.Baptiſtam de Auria, q. Dominici.
Bernardum Caſtaneam.
Dominicum Grillum.
Franciſcum Vignolum.
Laurentium Nigronum, q. Petri.
Baptiſtam Nigronum, q. Baptiſtæ.
Paulum Viualdum, q. Antonij.
Hieronymum Axeretum.
Antonium Sophiam.
Chriſtophorum de Iudicibus.
Iacobum Viualdum, q. Baptiſtæ.
Paulum Grimaldum, q. Auguſtini.
Vincentium Duratium.
Alexandrum Rubeum.
Io. Baptiſtam Grimaldum, q. R.mi
Bartholomæum Ritium.
Auguſtinum Grimaldum, q. Io. Baptiſtæ.
Lucam Grimaldum, q. Franciſci.
Paulum Spinulam, q. Stephani.
Philippum Spinulam, q. Ambroſij.
Benedictum Spinulam, q. Pauli.

Baptiſtam de Turri, q. Leonardi.
Danielem Spinulam, q. Nicolai.
Io. Baptiſtam Spinulam, q. Antonij.
Nicolaum Spinulam, q. Lucæ.
Iofredum Spinulam, Mag. Lucæ.
Nicolaum Spinulam, q. Stephani Iur. Doct.
Iacobum Spinulam, q. Federici.
Io. Baptiſtam Gentilem, q. Iacobi.
Raphaelem Odonum.
Ioannem Odonum.
Ioannem Senaregam.
Baptiſtam Garbarinum.
Stephanum Gentilem, q. Conſtantini.
Bartholomæum Coronatum.
Georgium Gentilem, q. Conſtantini.
Stephanum Pinellum, q. Auguſtini.
Io. Franciſcum Balbum, q. Nicolai.
Michaelem Adurnum.
Paulum Adurnum.
Thobiam Pallauicinum.
Io. Antonium Baſſadone.
Lucam Siuorium.
Franciſcum Pallauicinum, q. Babilani.
Felicem Pallauicinum.
Andream Centurionum, D. Benedicti.
Iacobum Seneſtrarium.
Io. Baptiſtam Salutium,
Hieronymum Lumellinum, q. Auguſtini.
Franciſcum Lumellinum, q. Baptiſtæ.
Io. Baptiſtam Seſterium.
Hieronymum de Clauaro, q. Lucæ.
Andream Pedralues.
Io. Lumellinum, q. Antonij.
Auguſtinum Lumellinum, q. Iacobi.

Angelum Lumellinum, q. Auguſtini.
Philippum Lumellinum, q. Franciſci.
Andream Picchenotum.
Lucam Iuſtinianum, q. Vincentij.
Petrum Ioſephum Iuſtinianum.
Hieronymum Iuſtinianum Roccataliatam.
Stephanum de Franchis, q. Nicolai.
Hieronymum de Franchis, q. Chriſtophori
Auguſtinum Mulſinum.
Auguſtinum Garbarinum, q. Bartholomei.
Dauid Vaccarium Iur. Doct.
Baptiſtam de Ferrariis, q. Galeotti.
Lucam de Fornariis Iur. Doct.
Leonardum de Multedo.
Franciſcum Saulium, q. Dominici.
Philippum Saulium.

Et hi ſunt numero Centum.

Seligimus inſuper Centum & uiginti Patres, uiros omni uirtutum genere cumulatos, & publicæ quietis ſtudioſos. Horum nomina in urnam, ſeu capſulam modo, & forma à nobis deſcripta coniici mandamus; ut primo quoq; tempore ſorte educti Reipublicæ ſeruiant, iuxta Legum noſtrarum formam.

Horum autem nomina ſunt hæc, uidelicet Magnificos Dominos.

Auguſtinum Saluaigum, q. Ambroſij.
Ioannem Saluaigum, q. Benedicti.
Bartholomæum Saluaigum, q. Benedicti.
Lucam Iuſtiniauum, q. Vincentij.

Petrum Iosephum Iustinianum.
Franciscum Saulium, q. Dominici.
Philippum Saulium, q. Alexandri.
Petrum Baptistam Cattaneum.
Franciscum Fliscum, D. Hectoris.
Bendinellum Saulium, q. Sebastiani.
Laurentium Saulium, D. Octauiani.
Stephanum Cigalam.
Ioannem Augustinum Iustinianum.
Io. Paulum Iustinianum.
Cattaneum Marinum.
Augustinum Marinum.
Hieronymum de Franchis, q. Christophori.
Stephanum de Franchis, q. Nicolai.
Hieronymū de Franchis, q. Petri Baptistæ.
Iacobum Lercarium, q. Francisci.
Franciscum Lercarium, q. Nicolai.
Ambrosium de Nigro.
Franciscum de Nigro, q. Bonifacij.
Balianum de Fornariis.
Vincentium de Fornariis, q. Io. Baptistæ.
Nicolaum de Auria, q. R.mi
Nicolaum de Auria, q. Mag. Iacobi.
Georgium de Auria, q. Melchionis.
Christophorum de Fornariis.
Lucam de Fornariis Iur. Doct.
Nicolaum de Auria, q. Iacobi, q. Petri.
Dominicum de Auria, q. Stephani.
Paulum Adurnum, q. Baldasaris.
Michaelem Adurnum.
Augustinum de Auria, q. Mag. Iacobi.
Vincentium Adurnum, q. Iuliani.
Paulum Baptistam Interianum.
Iacobum Senestrarium.

Iacobum Viualdum, q. Baptistæ.
Dominicum Grillum.
Laurentium Nigronum, q. Petri.
Bendinellum Nigronum.
Vincentium Zoalium.
Stephanum Pinellum.
Raphaelem Odonum.
Ioannem Odonum, q. Ioannis.
Io. Baptistam Grimaldum, q. Reuerendiss.
Bartholomæum Ritium, q. Stephani.
Antonium Grimaldum Cebam.
Augustinum Grimaldum, q. Io. Baptistæ.
Gasparem Oliuam.
Lucam Grimaldum, q. Reuerendiss.
Nicolaum Paxerium.
Dauid Vaccarium Iur. Doct.
Andream Picchenotum.
Paulum Spinulam, q. Stephani.
Nicolaum Spinulam, q. Stephani, Iur. Doct.
Benedictum Spinulam, q. Pauli.
Baptistam Garbarinum.
Augustinum Garbarinum, q. Bartholomæi.
Io. Baptistam Spinulam, q. Antonij.
Iofredum Spinulam.
Danielem Spinulam.
Franciscum Zoalium.
Baptistam de Turri, q. Leonardi.
Petrum Benigassium.
Nicolaum Spinulam, q. Lucæ.
Iacobum Spinulam, q. Federici.
Io. Baptistam Gentilem, q. Iacobi.
Ambrosium Bondinarium.
Ioannem Marruffum.
Bartholomæum Lazaniam.

Nicolaum

Nicolaum Gentilem, q. Ambrosij.
Baptistam Bauam.
Franciscum Pallauicinum, q. Babilani.
Thobiam Pallauicinum.
Franciscum Taliacarne Iur. Doctorem.
Nicolaum Pallauicinum.
Antonium Inuream.
Io. Baptistam Ragium.
Baptistam Buronum.
Andream Centurionum, q. Dominici.
Federicum Centurionum, q. Iacobi.
Christoforum Centurionum.
Andream Centurionum, D. Benedicti.
Franciscum Inuream.
Siluestrum Inuream.
Baptistam Monsiam.
Siluestrum Passalium.
Franciscum Lumelinum, q. Baptistæ.
Ioannem Lumelinum, q. Antonij.
Antonium Sophiam.
Paulum Vincentium Lumellinum.
Hieronymum Lumellinum, q. Augustini.
Marcum Rubeum, q. Alexandri.
Vincentium Duratium.
Hieronymum Clauarum, q. Luce.
Benedictum Caneuarium.
Augustinum Lumellinum.
Marcum Moronum Iur. Doctorem.
Gregorium de Turi.
Iacobum de Saluo, q. Pelegri.
Nicolaum Serram D. Pauli.
Baptistam Camillam.
Siluestrum Vsusmaris.
Stephanum de Mari.

Alexandrum Imperialem, q. Augustini.
Benedictum Pernicem.
Ambrosium Carmagnolam.
Nicolaum Piccamilium.
Michaelem Portam.
Ioannem Griffum.
Iulianum Marosellum.
Io. Baptistam Cesterium.
Franciscum Montebrunum.
Stephanum Squarciafiicum, q. Hylarij.
IacobumMoneliam, q. Benedicti.
Vincentium Costam.
Clementem de Reuere.
Bernardum de Sopranis.

Hi sunt numero Centum Viginti.

Hos autem, & quoscunque alios Magistratus per nos electos volumus Reipublicæ subiectos esse, eiq; parere debere; seruata tamen forma Constitutionum nostrarum, & non aliter.

Omisimus autem nonnullos in hac nostra electione ex proposito æque bonos, aptos, & in Rempublicam pro penso animo, ac sunt iam per nos nuncupati; vt electis cedentibus, hi quoque possint Reipublicæ inseruire.

Eligimus insuper infrascriptos Iureconsultos, quorum uirtus, probitas, & literarum scientia nobis probata, & perspecta est; qui triennio hoc proximo Rotæ criminalis, & Aduocati Fiscalis munus obibunt; cum honoribus, auctoritate, salariis, & præeminentiis à nobis eisdem, & successoribus suis assignatis. Horum primus (cùm secundum ætatis gradũ descripti sint) primo anno Prætor erit; mox alij suo ordine cursum

Prætu-

Præturæ implebunt.

Hi sunt Magnifici Iureconsulti.

Petrus Antonius Vicedominus.
Blasius de Losso, &
Hieronymus de Gerardis.

Pro Aduocato Fiscali.

Mag.cus Paulus Albutius.

De restitutione Spoliatorum.
Cap. LIX.

NOn ignoramus in hisce bellicis tumultibus, qui in hac Republica exarserunt, multas hinc & inde intercessisse, iure quodam belli, aut potius iniuria, direptiones, depopulationes, & deprædationes, quæ subditis, ac alijs non leuia incommoda attulerunt. Vt igitur, quantum fieri potest, ab animis hominum flebilis hæc memoria successuum funestorum deleatur; Volumus omnia hinc, & inde occupata, direpta, aut deprædata tam in Dominio, quàm extra, tam in mari, quàm in terra, & ubiq; locorum tam subditis, quàm alijs omnino, & cessante prorsus omni exceptione restitui debere. Huius verò Decreti, & Legis executionem demandamus Prætori, qui, sine strepitu, & figura iudicij, solaq; facti ueritate inspecta, prouideat ut statim, remotaque omni appellatione spoliatis ablata restituantur.

Declaratio conseruationis Libertatis.

Cap. LX.

INsuper ad maiorem potius Reipublicæ securitatem, quàm quòd necessarium existimemus, declaramus mentis nostræ, Principumùe nostrorum non fuisse, nec esse, quòd per harum Legum conditionem, aut quamcunque Magistratuũ electionem, aut alia quæcunque, quæ per nos facta sint, aliquòd cẽseatur, nec sit illatum præiudicium Libertati Reipublicæ Genuensis; nec quòd ea in controuersiã deducta sit; quam Principes nostri omnino illibatam, atque intactam, & conseruatam esse uolunt.

Abrogatio omnium Legum, quæ præsentibus contrariantur, & innouatio aliarum.

Cap. LXI.

CVM opportunè prouiderimus tum Magistratuum electionibus, tum etiam nonnullis abusibus, qui imperfectam admodum Reipublicæ institutionem reddebant censuimus necessarium tollere omnia impedimenta, quæ harum Legum plenam, & integram executionem aut impedire, aut offuscare potuissent. Quare pręsentium tenore Lege omnes antiquas, Decreta, Statuta, aut Consuetudines etiam immemorabiles, quæ præsentibus nostris aliquo modo contrariantur, etiam quòd de eis specialis, & indiuidua mẽtio fienda esset, abrogamus, annullamus, & irritamus. his, quæ non contrariantur, siue Reipublicæ administrationem, siue iustititiam ciuilem respiciant, siue conuentiones cũ finitimis quibuscunque initas, & hucusq; obseruatas, cõcernunt, innouatis, ac cõfirmatis.

ERE-

ERECTIO ROTAE CRIMINALIS.

Caput primum.

CVM nihil magis necessarium sit pro conseruanda quiete in Republica, quàm iustitiam fouere, & eam illa, qua decet auctoritate, omnibus æqualancè administrare. Proinde sancimus in Vrbe Genuæ erigendum esse Tribunal trium Iureconsultorum exterorum; qui iudicio, auctoritate, integritate, & rerum experientia polleant; quiq; nulla cum Ciuibus Genuensibus affinitate coniuncti sint; Tribunalq; hoc Rotæ criminalis nomine appellari debere.

De electione Rotæ criminalis, & Fiscalis. Cap. II.

EOS, qui administrandæ iustitiæ præficiendi sunt, conuenit, & integritate uitæ, & morum honestate, & litterarum scientia ceteris omnibus præcellere. Quare ubi de eligendis Rotæ Auditoribus agendum erit, curabit Illustrissima Dominatio, vt super uita, moribus, doctrina, & peritia non modo eorum, qui ad id muneris adspirant, uerùm eorum etiam quos, uti idoneos, proponi continget, secretæ informationes per duos ex Magnificis Gubernatoribus sorte extrahendis assumantur; quibus omnibus fideliter coràm Senatu, Procuratoribus, & Consilio minori relatis, nomina eorum, qui maiorem partem suffragiorum retulerint, in urnam ab Illustrissimo Duce

custodiendam, conjici mandamus; ut suo tempore Rotæ Auditores ex ea sorte eliciantur, eiectis his, qui interim mortui fuerint. Quòd ita tempestiue fieri uolumus, ut sorte educendi per trimestre, antequam ad munus accedant, præmoneantur. Idem seruari uolumus in electione Aduocati Fiscalis.

Distinctio Officiorum Rotæ, & electio Prætoris. Cap. III.

EX hoc Magistratu, qui triennium non excedet, singulo anno unus (inchoando à seniore) & post eum sequentes, secundum ætatis gradum, in Prætorem electi intelligantur, anno tantum hoc munere functuri; ita ut finito triennio, singuli hoc munere anno fruentur. Præeritque Prætor aliis Rotæ Auditoribus durante officio, aliisq; honoribus, commodis, & præeminentiis, quæ huic muneri adiectæ sunt, perfruetur.

De Salario Prætoris, & Auditorum Rotæ. Cap. IIII.

SAlarium hisce Auditoribus Rotæ criminalis persoluatur sexcentorum aureorum annuorum, in singulo trimestri pro rata erogandum ex ærario publico; & hoc ultra habitationem, emolumenta, regalias, immunitates, exemptiones præstari solitas, & consuetas. Cum uerò munere Prætoris fungentur, ultra sexcentos scutos aureos, (ut dignitatem officij sui tueri decentius possint) alios ducentos aureos, pro eo anno tantum, habeant.

De iu-

De Iustitia fideliter administranda. Cap. V.

CVM autem maxime conueniens sit, ut qui alios au ctoritate sua in Officio, & fide continet,& coercet, ipse aliis præstantior sit; sciant Prætor, & Auditores sibi maximè cauendum ne immundas habeant manus: sed suis stipendiis, & legitimis honorariis contenti sint. Ad hæc se æquales, & iustos omnibus præbeant; nullam penitus personarum acceptionem habeant: sed omnibus, & contra omnes æqualancè iustitiam administrent. Quòd si secus factum fuerit, ultra quòd Deum Optimum Maximum occultorum scelerum grauissimum ultorem, & uindicem experientur, seuerè etiam in sindicatu rationem reddent, in quo nulla habebitur ratio, quòd aut metus reuerentialis, aut maiorum iussiones interuenerint, aut impedimento fuerint.

De Officio, & Salario Fiscalis. Cap. VI.

ASsistat Rotæ criminali Fiscalis unus Iureconsultus, quem & exterum, & uersatum in causis criminalibus esse decet, & nulli Ciui Genueñ. affinitate coniunctum; ut libere, & sincere munus suum obire ualeat. habeatque pro salario annuo scuta auri tricenta, in singulos quatuor menses ex ęrario publico eroganda, ultra habitationem, & alia commoda, præeminentias, & immunitates per suos antecessore percipi solitas, & consuetas. Durabit eius munus triennio. eligetur, & sindicabitur non aliter ac Rotæ criminalis Auditores. Sciatque nihil magis muneri suo

conuenire, quàm processum, & causarum celerem expeditionem instare, omniq; studio, & diligentia curare, ut Rei debitas delictorum pœnas luant. Aduertet insuper, & inuigilabit ne Fiscus in multis, & condemnationibus pecuniarijs, aut bonorum confiscationibus, quæ indies fiunt per Magistratus, damnum, aut illusionem patiatur.

De Militibus, siue Allabarderiis Prætoris. Cap. VII.

DEcet eos, qui administrandæ iustitiæ præsunt, non modò auctoritate pollere, uerùm etiam, pro ea ad uersus temerariorum impetus, & ausus tuenda, ac conseruãda, uiribus præstare. Proinde habebit Prætor sex Germanos milites Allabarderios nuncupatos, Illustrisima Dominationis impensis, & auctoritate ei subministrandos, qui & domi suæ pro foribus resideant, & eum egredientem continuo publicè, & reuerenter comitentur. Mandabit insuper Illustrissima Dominatio Præfecto cohortis Prætorianæ, ut pro defensione, & fortiori auctoritate iustitiæ, subministret Prætori eam militum manum, quam ipse postulauerit, usque ad centum, & ultra: si ita Illustrissimæ Dominationi expedire uidebitur.

De electione, & salario Baricelli, & Satellitum. Cap. VIII.

ELiget sibi Prætor Baricellum unum practicum, & uirilem, cum octuaginta strenuis Satellitibus, qui ei præsto sint, eiusque iussa diligent er, & fideliter obseruent,

seruent, & exequantur, nulla habita prorsus personarũ acceptione. Huic Illustrissima Dominatio scuta quindecim, illis uerò scuta tria auri in singulos menses ex publico ærario erogari mandabit: vltra regalias, & emolumenta per eos legitimè percipi solita, & consueta. Caueat autem Prætor ne aliquid muneris, aut præmij, etiam sponte oblati, capiat à Baricello per eum eligendo, occasione huiusmodi electionis.

De Iuramento per Prætorem exigendo à Notarijs Rotæ criminalis.

Cap. IX.

EXiget Prætor à Notarijs maleficiorum in principio muneris sui iuramētum de dolo non committendo, ac fideliter, & legaliter exercendo munere, & quòd nemini prorsus, nec præce, nec pretio, nec amicorum, Principumùe rogationibus, aut iussis commoti, secreta processuum pandent, nec pandi permittent, ante eorum publicationem, sub pœna periurij, falsi, & infamiæ, & ulterius sub pœna pecuniaria arbitrio Prætoris imponenda, & fisco applicanda.

Quòd Notarij, & alij Officiales Rotæ non excedant taxas suarum mercedum.

Cap. X.

CVrabit omni studio, & diligentia Prætor, ut tam Notarij, & Scribæ, quàm Nuntij, & Cursores, Baricelli, Satellites, Custodes carcerum, & omnes alij in dicto Magistratu seruientes taxas mercedum ex

ordinibus vnicuique eorum præfixas obseruent; neque aliquo pacto directè, aut indirectè excedant. Quòd si contingat aliquos palam, uel secreto à Clientulis, aut aliis eorum nominibus plus debito extorquere, aut indirectè, expeditiones differendo, uel moras ponendo in sui muneris expletione, ita concutere litigatores, ut tædio affecti, maiorem, quàm par sit, mercedem soluere cogantur. eos pro prima uice in quadruplum eius, quod sibi per Statuta debetur, quoties deliquerint mulctet. In futurum uerò ita seuere, & grauiter plectat, iuxta facti qualitatem, ut ceteris sint exemplo. Aduertet insuper, & prouidebit ne aliquid penitus à pauperibus, aut à miserabilibus personis accipiant: sed Notarij omnia acta, & scripturas gratis conficiant, & expleant. Alij uerò munera sua, nulla penitus petita, nec expectata mercede exequantur, sed à Deo Optimo Maximo huius pij laboris cumulatam expectent.

De Denuntiatoribus delictorum. Cap. XI.

EXpedit maximè, pro iustitia rectè, & diligenter administranda, adesse in Ciuitate Denuntiatores criminum. Ideo sancitum est in unaquaque Parochia peruicinos singulo triennio eligi debere duos Officiales, qui teneantur omnia delicta, quæ in sua Parochia committi continget, ea, quæ diurno tempore, saltem in die immediatè sequenti, quæ uerò noctu, saltem intra biduum Prætori denuntiare; exprimendo delicti tempus, locum, delinquentes, offensi nomen, & cognomen, & Testium, qui adfuerint, uel sciuerint, aliasque circunstãtias omnes, quas de his ac-

ceperint. Qui omiserit, uel minus fideliter denuntiauerit, subeat pœnam ducatorum decem auri, & ultra, arbitrio Prætoris pro modo culpæ, & negligentiæ; nisi causam attulerit, quare arbitratu Prætoris iure ueniat excusandus. Non excusentur tamen ex hoc Medici, & Chirurgi quin teneantur iuxta Statuti tertij dispositionem Lib. primo Criminalium omnes saucios, seu percussos, quibus medebuntur, apud acta D. Prætoris defferre.

De auctoritate, & iurisdictione Rotæ Criminalis. Cap. XII.

APud hoc Tribunal resideat omnis auctoritas, & iurisdictio caussarum criminalium, respectu eorum delictorum, quæ in Ciuitate, & tribus Curiis Bisamniensi, Porciferana, & Vulturensi committentur, tam in procedendo, quàm in decidendo; Verùm respectu eorum, delictorum, quæ in uniuerso Dominio, comprehensa etiam Prouincia Corsicæ, fieri continget, singuli Prouinciarum, & locorum Prætores, & iusdicentes (demptis tamen locis exemptis, & separatis, si quæ sunt) processus legitimè instruent, & decident. Et ubi agatur de crimine, quod habeat pœnam mortis naturalis, mutilationis membri, & Triremium etiã temporalium, non prius manum ad decisionem causæ admouebunt, quàm Rotæ fideliter, & adamussim statum causæ, & processus, cum eorum uoto, retulerint, ac responsum decisiuum habuerint; quod ad unguem seruari, & exequi teneantur.

De modo procedendi per Prætorem, & Rotam in delictis. Cap. XIII.

PRocedet Prætor Genuæ in omnibus delictis, non modo ad partis instantiam, siue accusationem, uerùm etiam ex officio; & non solum per capturam, & inquisitionem, sed etiam præceptis pœnalibus: ubi ita aliis Rotæ Auditoribus conuenire uideatur, iuxta iuris, & Statutorum formam. Et ubi de crimine publico agi contingat, parte etiam non instante, teneatur ex officio procedere, ac omni studio, & diligentia ueritatem criminis inquirere, cogendo etiam testes de delicto informatos omnibus iuris remediis, etiam per questiones, & tormenta ad ueritatem dicendam; & pro modo culpæ, & iuxta Statutorum, & Legum sanctiones, Reos punire.

Quòd iurisdictio Rotæ non possit per aliquem impediri. Cap. XIIII.

NEmo possit cognitionem, & Iurisdictionem D. Prætoris, & Auditorum Rotæ cumulatiuè, aut priuatiuè impedire, nec causarum, & processuum criminalium cursum, nec earum decisionem retardare, minimèue suspendere; sublatis etiam Statutis, & Decretis incipientibus. Liceat præterea prædictis Procuratoribus, & Incipieñ. Itẽ declarauerunt ad abundantem potius cautelam: quæ Magnificis Procuratoribus, & Illustissimæ Dominationi notionem criminalem hactenus dederunt; ceterisque Legibus, aut Statutis in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Curabit tamẽ Illustrissima Dominatio, ut Prætor, & Auditores Rotæ iustitiam fideliter, & ui-

& uiriliter exerceant. Excipitur tamen casus criminis læsæ Maiestatis, & seditionis, in quibus Illustrissima Dominatio, quæ ex his criminibus de facili fabefactari posset, unum, uel duos Gubernatores, uel Procuratores deputare ualebit; qui causis huiusmodi cum Prætore, & Rota simpliciter assistent, & curabunt, ut huiusmodi processus, ea, qua decet in tam grauibus delictis, diligentia perficiantur, & pro iustitia à Prætore, & Rota expediantur. Adiungendo etiam, ubi ita eis conueniens uideatur, duos ex Rotæ ciuilis Auditoribus.

De Reis temerè in Carceribus non retinendis. Cap. XV.

NImis durum visum fuit, eos, qui in carceres trudun tur, relaxari non posse, nisi caussa, propter quam detenti fuerint, non modo cognita: sed etiam decisa sit. Ideo rigorem Statuti xxvj. lib. primo Criminalium temperare volentes, sancimus id remittendum esse arbitrio D. Prætoris, & Auditorum Rotæ, qui, secundum qualitatem facti, & personarum, necnon, & indiciorum, quibus vnusquisq; detentus grauabitur, quod iustum, & conueniens eis visum fuerit, statuent.

Quòd in Sententijs per Rotam ferendis duo vota sufficiant. Cap. XVI.

CVM voto aliorum Auditorum Rotę criminalis, Prętor causas expediat: duorumq; vota, reluctante etiam Prætore, vim habeant sententiæ, tam in diffi-

nitiuis, quàm interlocutorijs.

De Appellationibus reijciendis, & Sententiarum executione. Cap. XVII.

A Sententijs per Prætorem, & Rotam ferendis, siue diffinitiuæ sint, siue interlocutoriæ; nec non à sententijs per Prætores, & Magistratus vniuersi Dominij Genuensis in caussis criminalibus de voto Rotæ ferendis non liceat cuiquam prouocare, appellare, nec de nullitate dicere: sed ipsæ prout latæ fuerint, executioni mittantur. Verùm vbi agatur de pœna mortis, aut mutilationis membri, si in Ciuitate, & districtu agatur, per triduum; si in Insula Corsicæ, per dies viginti; si uerò in alijs Ciuitatibus, & Terris Dominij, per quindecim dies ab executione supersedeatur.

De Litteris Principis ad nouas defensiones. Cap. XVIII.

VSu sæpe compertum est, multos ob paupertatem, nõnullos uerò inimicorum suorum malignitatem, aut etiam Iudicium iniuriam, timentes, cùm in Iudicium uocati essent, etiam quod innocentes forent, nõ fuisse ausos in Iudicio comparere, maluisseq; sententiam in contumaciam pati, quàm euidens uitæ periculum subire. Horum indemnitati consulentes, sancimus hosce in contumaciã bannitos, aut condẽnatos admitti posse ab Illustriss. Dominatione ad nouas defensiones: modo litteræ petantur intra biennium, eoq; casu habenda erit relatio à Magnifico Prætore,

& intelligendum utrum ex præſumptionibus,& indicijs tantum: an uerò ex legittimis probationibus dānati ſint; quo caſu nullo modo concedantur. Qui huiuſmodi litteras impetrauerint, teneantur intra decem dies immediatè ſequuturos ſe in carceribus publicis perſonaliter conſtituere; alias litteræ ſibi non ſuffragentur. Sciantque ſibi onus incumbere docendi de innocentia ſua, abſque eo, quòd Fiſcus aliquid probet. Quòd ſi intra annum ſe conſtituerint, & innocentiam ſuam demonſtrauerint; non modo à pena capitali, verùm etiam à multa pecuniaria, & bonorū confiſcatione liberari ualebunt; ſi poſt annum, eo caſu à pœna corporali, & capitali tantum liberari poſsint.

De Sindicatoribus Rotæ criminalis, & inſtantia Sindicatus. Cap. XIX.

FInito officio, ſtatim ſorte eligantur per Illuſtriſsimam Dominationem vnus ex ſupremis Sindicatoribus, duo de minori Conſilio, vnus Rotæ ciuilis Auditor, & vnus de Collegio Doctorum, & qui omnes, uel eorum filij lites non habuerint coràm Sindicandis. qui Prætorem, & Auditores, Fiſcalem, Notarios Baricellum, & familiam ſindicent, quærelas audiant, proceſſus inſtruant, libros criminales reuoluant, diligenterq; aduertant, num aliquid dolo, iniuſtè, ſupinaue negligentia actum ſit, quod iura Fiſci, aut tertij offendat; & omnibus perfectis, iuſtitiam faciant. Inſtantiaque ſindicatus quadraginta dies non excedat.

Quòd officium Auditorum Rotæ criminalis triennale ſit. Cap. XX.

QVI per triennium hoc Magiſtratu Rotę perfunctus fuerit, non poſsit confirmari, vel prorogari, nec ad idem officium aſſumi, niſi lapſo triennio integro, à die functionis ſui muneris.

De Protectoribus pauperum carceratorum. Cap. XXI.

MAximè refert pauperum, & miſerabilium perſonarum, qui omnium ope deſtituti, aut in carceribus marceſcunt, aut à potentioribus oppreſsi iniuſtè, & longius fortaſſe, quàm pár ſit, detinentur, & quandoque etiam iniuſtas pœnas ſubeunt, rationem habere. Proinde officium, quod Protectorum carcerum appellatur, à nobis erigendum eſſe cenſuimus. Conſtabit hic ordo ex duobus Ciuibus Chriſtiana pietate inſignibus, quos Illuſtriſsimus Dux, & Gubernatores eligent; ex duobus item Iureconſultis, quos Collegium ſingulo biennio nuncupabit; duobus item Cauſidicis, quos eorũ ordo peritiores ſingulis duobus annis huic muneri deputabit. Hi poſtquam electi erunt, nulla admiſſa excuſatione, onus impoſitum ſubibunt; carceres adibunt; notulam carceratorum, qui propter paupertatem defenſore indigent, habere curabunt; titulum, & cauſſam eorum detentionis à Notarijs, vel à Prætore, aut alijs Iudicibus intelligent; conuenient in domo ſenioris Iureconſulti, aut ubi eis opportunius uidebitur; de defenſione eorum diligenter, & accurate tractabunt; munera inter ſe partientur. Doctores, & Cauſidici in uidendis proceſ-

processibus, parandis legitimis defensionibus, dispu tandis causis incumbent. Ciues uerò frequentiores erunt in Prætorio, carceratos sæpe inuisent, & intelligent, utrum in aliquo à custodibus carcerum, uel ab eo, qui alimenta subministrat, grauentur; & ubi opus fuerit, omni studio curabunt, ut ab offensis opportunè eis fiant remissiones. Protectoribus (cùm opus adeo pium exerceant) Prætor, & Auditores tam ciuiles, quàm criminales facilem aditum, benignasq; aures præbebunt. Notarij processus, (si publicati fuerint,) promptè exhibebunt uidendos, & explebunt gratis; Acta, & eorum defensiones eadem pietate gratis recipient: cumulatam mercedem à Deo expectaturi. Horum officium biennale erit. Sciant tamen, lapso biennio, astrictos etiam fore pro hoc munere, ut successores suos diligenter instruant. Do ctoribus Illustrissima Dominatio scuta quinquaginta pro singulo: Causidicis verò viginti quinque erogari mandabit; ut operam suam pauperibus gratis præstent.

De visitatione Carceratorum. Cap. XXII.

HOrtamur insuper Illustrissimam Dominationem, quam huic pietati Christianæ addictam esse confidimus, vt semel in mense per duos ex Magnificis Gubernatoribus, uel Procuratoribus carceres visitari curet; pauperum, & miserabilium carceratorum causas intelligat; indeq; prouideat vt celeriter, & fauorabiliter, & prout opportunum esse iudicauerit, expediantur.

M

De abrogatione Statutorum, quæ Libertati, Matrimonij, & immunitati ecclesiasticæ aduersantur. Cap. XXIII.

MAximè nefarium existimantes Matrimonij libertatem uel uiolare, uel aliquo modo impedire; Cēsemus Statuta in Lib. Crimin. 2. cap. 7. & 93. quæ libertati Matrimoniorum non leuiter aduersantur, abolenda, & irritanda esse prout per præsentem Sanctionem abolemus, & irritamus. Eadem auctoritate Statutum Lib. 2. crimin. cap. 71. §. si quis autem Sacris initiatus; tanquàm immunitati, & libertati ecclesiasticæ, ac sacris Canonibus contrarium, tollimus, & abrogamus.

De abrogatione Legum, & Statutorum, quæ præmissis Legibus aduersantur, & de innouatione aliarū non obstañ. Ca. XXIIII.

ALias uerò Leges, Statuta, & Decreta criminalia Ciuitatis Genueñ. uti & rationi, & iuri consentanea, innouamus, eorumq; executionem D. Prætori, & Rotæ, sedulò iniungimus. his, quæ præsentibus nostris Constitutionibus, aut alicui earum aliquo modo aduersantur, abolitis, & antiquatis.

QVAE superius descriptæ sunt Leges, Statuta, Decreta, Ordinationes, atq; Electiones, & paulò ante publicè recitatæ fuerunt, eas, & ea Nos Ioannes Cardinalis Moronus, Sacri Collegij Prior, Sanctæq; Sedis Apostolicæ de Latere Legatus. Petrus Faunus Costachiarius, Sacri Imperij Comes, & Princeps, Epi-

ſcopus Aquenſis, Cæſareuſq; Orator, & Commiſſarius. Don Carolus à Borgia Gandiæ Dux, Et Don Ioannes de Idiaquez, Sacræ Catholicæ Maieſtatis Conſiliarius, & eiuſdem Orator apud Genuenſes, ambo Miniſtri Catholici Regis, DEO Optimo Maximo annuente, concordibus uotis, & nemine noſtrum penitus diſcrepante, facta prius per nos, & quemlibet noſtrum Principibus noſtris plena, & integra omnium relatione; & de eorum omnium communi, ac penitus concordi uoto, & mandato, pro reformatione Genuenſis Reipublicæ, ac eiuſdem bono, iuſto, quieto, & pacifico Statu condidimus, ac compilauimus. Et in fidem præmiſſorum manu propria ſubſcripſimus, & noſtris Sigillis ſigillari, & à Secretarijs noſtris ſubſcribi iuſsimus. Dat. Caſali Montisferrati, Die Sabbati, Decima Martij, Anno à Partu Virginis, MDLXXVI.

Ioannes Epiſcopus Oſtień. Cardinalis Moronus, Legatus è Latere, &c.

Petrus Faunus Coſtachiarius Epiſcopus Aquεń. Orator, & Commiſſarius Cæſareus, &c.

Don Carolus à Borgia Gandiæ Dux, &c. &

Don Ioannes Idiaquez Orator, Miniſtri Catholici, &c.

Condidimus Legem, in qua decreuimus, Officia Scribarum, qui à Secretis ſunt Illuſtriſsimæ Dominationis, in futurum ſingulis Luſtris conferenda eſſe per duo Collegia, & Conſilium minus. Verùm uoluimus hos, qui nunc Reipublicæ ſeruiunt, in munere ſuo per Quinquennium perſeuerare debere: ſi ita hi,

qui eligendi eos ius habent, arbitrati fuerint; ſed inde dubitatum fuit, quòd ſtatim, acceptatis Legibus, nec accedente conſenſu & duorum Collegiorum, & Conſilij minoris, extincta eſſet horum facultas; id quod nos exiſtimauimus indubitatum eſſe, cùm nullo uerbo, aut ſenſu Legis caueatur, quòd hi debeant à munere uacare præſenti tempore: quinimmo decreta ſit certa, & expreſſa continuatio, & perſeuerantia officij uſque ad Quinquennium; nec eligere debentibus reſeruata ſit alia facultas, quàm arbitrandi, an perſeuerantia hæc debeat uſque ad Quinquennium currere: an minori tempore. Verùm ad maiorem declarationem, & ad tollendas etiam ſuperfluas dubitationes, edicimus mentis noſtræ non fuiſſe quòd horum, qui nunc ſeruiunt, munus extinctum eſſet, niſi & duo Collegia, & Conſilium minus contrarium fuerint arbitrati. Verùm id uoluiſſe, præſentes Scribas in ſuo munere perſeuerare debere uſque ad Quinquēnium: vbi ab Illuſtriſsima Dominatione habeant litteras confirmatorias, quas ſingulis annis impetrandas eſſe duximus: niſi & duo Collegia, & Conſilium minus quinquennalem hanc continuationem auctoritate ſua præciderint. Verùmtamen hoc præſenti anno litteras cōfirmatorias minus neceſſarias eſſe cenſemus: ſed munus Scribarum ſine aliqua difficultate durare; & ita obſeruari debere uolumus. In quorum fidem, &c.
Dat. Caſali Montisferrati die 18. Martij 1576.

Ioannes Cardinalis Moronus Legatus Apoſtolicus, &c. Petrus Faunus Coſtachiarius Epiſcopus Aquēſis, Orator, & Cōmiſſarius Cæſareus. Don Carolus Borgia Gādię Dux. Et Dō Ioannes Idiaquez Orator, Miniſtri Catholici, &c.

DEdimus formam in Legibus noſtris, qua Officiales, & Magiſtratus in Republica Genuenſi in futurum eligi debeant; & omnium qualitates, quas in eligendorum perſonis deſiderauimus, ſuis in locis deſcripſimus; & Officiorum, quæ alias per duo Collegia, aliosq; uiginti octo conferebantur; nonnullis exceptis, eiſdem duobus Collegijs, unà cum minori Conſilio eligendi in futurum facultatem dedimus, & contulimus. Verùm quia de infraſcriptorum Officiorum, & Magiſtratuum electione diſtinctam mentionē non fecimus, cùm huiuſmodi Magiſtratus, & Officia in Ciuitate Genuæ exerceantur, & magnam auctoritatem, atque iuriſdictionem adminiſtrent. Nos, ne deinceps dubium aliquod oriri poſsit, hac noſtra præſenti Lege decernimus, & ſancimus electionem Officiorum, & Magiſtratuum Extraordinariorum, Corſicæ in Ciuitate Genuæ, Terræfirmæ, Patrum communis, Annonæ, Cenſorum ſiue Magiſtralium, & Monetæ de cætero ad duo Collegia, & Conſilium minus pertinere, cum eiſdem ſuffragijs, modis, & formis, quas in alijs ſimilibus eligēdis præſcripſimus, & deſiderauimus. Non obſtantibus quibuſcunque Legibus, Statutis, Decretis, Ordinationibus, uel Conſuetudine etiam immemorabili in contrarium facientibus. quibus omnibus expreſsè derogamus. Et nihilominus cetera per nos in Legibus noſtris ſancita, & præſertim circa præmiſſa, inuiolata, & intacta eſſe, & remanere decernimus, ſancimus, & cenſemus. In quorum fidem, &c. Dat. Caſali Montisferrati, Die XIX. Martij Anni M D LXXVI.

In cap.

In cap. 2. de constitutione unici ordinis, & de reasumendis naturalibus familiis super illis uerbis & qui ab anno 1528. citra alicuius familiæ.

DEclaramus complecti omnes, & quoscunque in libro ciuilitatis 28. familijs seu alberghis descriptos a prima die supra dicti anni 1528. & ita omnes, & singulos quoscunque fuisse, & esse comprehensos ut annum quoque supra dictum 1528. totum, & integrũ prorsus includamus nemine ex descriptis penitus excluso si qui tamen ex ascriptis uiginti octo familias seu albergos a prima die præfati anni de 1528. in prȩsens usq; in eisdem familijs remanere cognomenq; atque eiusdem familiæ insignia tunc ab eis assumpta retinere uoluerint id ea lege licere concessimus si & quattenus ipsius familiæ principalibus seu domorum capitibus quibus & retinendi, & ascisendi liberum erit pro arbitrio Ius eosdem retinere uel acceptare placuerit, & non aliter nec alio modo.

In cap. 3. de declaratione artium mecanicarum.

DEclaramus ijs quos seaterios appellant licere intra edes proprias secrete, & non palam, & ut dicitur in suis uoltis se se ut moris est, & exercere illud enim eis interdiximus nec in ijs officinis quas appotechas uulgus appellat publicè ipsi resideant.

In cap.

In cap. 7. de compositione urnæ pro seminario super illis uerbis medio mense Iunij, & medio Decembris quorum &c.

DEclaramus uerba illa non ita intelligenda esse ut diem illam præcise comprehendant sed adeo large ut quatuor dierum terminus uel circa ante uel post medium mensem non officiat.

In cap. 10. de magistratibus Ciuitatis super illis uerbis ad duos magistratus ob eundos eodem tempore nemo admittatur.

DEclaramus ipsum intelligi debere de quibuscunque officijs beneficialibus tam in ciuitate quàm extra, & quod ita electis liceat primum retinere uel alium acceptare eorum arbitrio.

In cap. 11. de electione triginta electorum super illis uerbis in fine Decembris cuiuslibet anni.

DEclaramus non intelligi debere precise de die ultimo meñ. sed intelligenda esse etiam de decem uel duodecim diebus post medium mensis Decembris.

In illis uerbis modo non sit Pater, Filius, Frater, Socer, aut Gener nec à Ciuitate absit.

DEclaramus quælibet ex centum patribus qui tunc ellectorum munus obeunt a uoto seu balotatione

prędicti dumtaxat sibi sanguinis uinculo coniunctorum abstinere debere, & non in aliorum eligendorum electionem seu balotationem. Idemq; nedum electione triginta ellectorum tantum sed in aliorum quoque magistratuum, & officiorum beneficialium electionibus declaramus.

In cap. 12. de electione maioris consilij in illis uerbis ibiq; ex uniuersa ciuium nobilitate demptis absentibus ijsq; qui tunc consiliarij munus obeunt.

DEclaramus illos dumtaxat exclusos fuisse, & esse qui magistratum præmissum saltem per sex mensiū exercuerint.

In cap. 18. de subrogationibus.

DEclaramus subrogationis auctoritatem duobus collegijs, & minore consilio attributam casum mortis, & absentiæ tantum comprehēdere namq; in alijs caussis priuatis duobus collegijs sine minore consilio subrogationes facere licet.

In cap. 19. quot uota requirantur.

DEclaramus pro dispensatione instrumentorum sententiarum, & testamentorum in Senatu fienda ex 13. uotis 11. ad minus esse necessaria.

In cap. 24. de legitimo numero, &c. in illis uerbis licebit enim tunc temporis cum minori numero.

Decla-

DEclaramus consilium minus pro subrogationibus indecendẽtium, & absentium locũ in utroque consilio faciendis in minore numero de 80. tunc tantum congregari posse, & sufficere cum id pro eorumdem mortuorum, & absentiũ deffectu necessitas postulauerint.

In cap. 29. de Sindicatu in illis uerbis licebit tamen supremis ubi aliquod tale comissum cognouerint consilium minus uocare quod audita causa &c.

DEclaramus supremos sindicatores in eodem consilio a se ipsis conuocato causam proponere, & præsidere debere.

In cap. 39. de officijs conferendis &c.

DEclaramus ciuibus non descriptis in libro ciuilitatis ab officia nominatim eis tantum, & seruata nullum prçiudicium fieri quominus habeant alia quoque omnia, & quçcũque officia quæ prius habere cõsueuerunt Imo ad officia infrascripta, & si quç sunt alia media inter ea quæ nostrarum legum serie ad descriptos proprie pertinent ulla quæ non descriptis nominatim assignata sunt una cum ciuibus descriptis non descriptos etiam ad ellectorum libitum uocari, & admitti indiferente posse declaramus. Nomina officiorum Capitaneatus Vintimiliensis, Capitaneatus Plebis, Vicariatus Portus Mauritij, P. Leuanti, P. Pulcifere, P. S. Remi, P. Vultur, P. Bissannis, P. Nouarum, Massarij Bastiæ, Locum tenentis Balanciæ, Locum tenentis Curtis Aleriæ.

Insuper in illis uerbis gratis conferre mandamus decla-

ramus omnia, & quæcunque officia nullo excepto cõprehendi tam annua quam quæ ad uitam seu ad Illustrissimæ Dominationis placitum quomodocunque conferruntur stagij Gabella excepta.

In cap. 40. primo de legeñ. conseruatoribus.

DEclaramus ob conseruatorum legum uigilantium supremos sindicatores non excludere ut simul cum ipsis diligenter inuigilent ut tam in ciuitate quam extra electiones, & alia quæcunque secundum legum dispositione fient, & si quid contra factum fuerit minori consilio quilibet horum magistratuum defferat ut quæ non seruata legum forma facta fuerit irrita, & nulla declarentur.

In cap. 47. de condendis legibus.

DEclaramus legum interpretatione pro duo collegia sine minoris consilij interuentu, & auctoritate fieri non posse neque debere.

In cap. 58. de electione magistratuum super illis uerbis ad medium Giunium, & medium December.

DEclaramus diem præcisum intelligi non debere, sed magistratibus licere in Pallatio per totum mensem residere, & à magistratibus administratione prius non cessare.

FINIS.

INDEX RVBRICARVM.

CRIMINALIVM.

SERIES CARTARVM,

A B C D E F G H I K L M N.

Omnes sunt Duerniones.

MEDIOLANI,

Apud Antonium de Antonijs.

M. D. LXXVI.

SERIES CARTARVM.

A B C D E F G H I K L M N.

Omnes sunt Duerniones.

MEDIOLANI,

Apud Antonium de Antonijs.

M. D. L X X V I.

FINE